

Centrum sociálnych služieb EDEN
Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok
v zriaďovateľskej pôsobnosti
Žilinského samosprávneho kraja

Výročná správa o činnosti a hospodárení
poskytovateľa sociálnych služieb
v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského
samosprávneho kraja za rok 2020

....vlastný zmysel nachádzame
v tom, že pomáhame hľadať zmysel iným....

OBSAH

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.1. Vznik poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.2. Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb	3
1.3. Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb	4
1.4. Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb	5
1.5. Sociálne služby poskytované v zariadení	7
2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb	14
3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb	19
4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb	26
5. Aktivity, voľný čas a príjemné chvíle strávené v zariadení	30
5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia	30
5.2 Športové aktivity v CSS EDEN	32
5.3 Leto spojené s oddychom aj so spoznávaním	34
5.4 Pomoc druhým	35
5.5 Z každého rožka troška	38
6. Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytovanú sociálnu službu	42
7. Plán financovania na rok 2021	45
8. Kontakty na poskytovateľa	46
8.1 Mapa lokality	46
8.2 Telefónne a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb	47
Prílohy	48
Organizačná štruktúra CSS EDEN	48

1. Vznik, sídlo a postavenie poskytovateľa sociálnych služieb

1.1 Vznik poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN (ďalej len „CSS EDEN“) bolo zriadené dňa 6. novembra 2013 ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja. S účinnosťou od 9. mája 2014 začala organizácia poskytovať sociálne služby prijímateľom v domove sociálnych služieb a v špecializovanom zariadení a dňa 12. mája 2014 prijímala prvých prijímateľov sociálnych služieb.

Zariadenie vzniklo rekonštrukciou a modernizáciou nevyužívanej budovy domova mládeže v rámci projektu „Stavebné úpravy – prestavba budovy za účelom špecializovaného zariadenia a DSS v Liptovskom Hrádku“. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou vo výške 85% z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, 10% zo štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a 5% z rozpočtu Žilinského samosprávneho kraja a bola ním vyriešená bezbariérovosť budovy prístavbou výťahu pre imobilných prijímateľov sociálnych služieb a časť budovy je prispôsobená výlučne pre prijímateľov sociálnych služieb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

CSS EDEN ako rozpočtová organizácia Žilinského samosprávneho kraja fungovala do 31.12.2020. Od 1.1.2021 je CSS EDEN príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja.

1.2 Sídlo a poloha poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie sídli v obci Liptovský Hrádok, okres Liptovský Mikuláš, katastrálne územie Liptovský Hrádok, na ulici Sady M. R. Štefánika 66/3. Je situované v peknom prostredí lipovej aleje v blízkosti rímskokatolíckeho kostola. Centrum mesta Liptovský Hrádok je od zariadenia vzdialené približne 200 metrov. Najbližšia nemocnica sa nachádza v Liptovskom Mikuláši, čo je približne 12 km od zariadenia. Rýchla zdravotná pomoc sídli priamo v Liptovskom Hrádku. Počet obyvateľov v Liptovskom Hrádku je 7 354 obyvateľov ku dňu 31.12.2020.

Prijímatelia sociálnych služieb sú ubytovaní v 27 jednolôžkových a 27 dvojľôžkových izbách, ktoré sú v rámci budovy rozmiestnené v ubytovacích bunkách. Každá ubytovacia bunka disponuje s jednou jednolôžkovou izbou, jednou dvojľôžkovou izbou, priestranou predsieňou so zabudovanými skriňami a samostatnou kúpeľňou s WC. Vo všetkých izbách je dodržaná predpísaná minimálna plocha na jedného klienta. Izby sú plne vybavené, útulné, moderné a bezbariérové, spĺňajúce normy a legislatívu platnú pre zariadenia tohto typu, s možnosťou dovybavenia si priestoru vlastnými obľúbenými vecami, či drobným nábytkom. Zariadenie je dostatočne členité a má k dispozícii množstvo vnútorných aj vonkajších priestorov pre pohyb klientov mimo ich obytných priestorov. Využívaná plocha zariadenia je celkovo 3 028 m².

Budova zariadenia je vykurovaná vlastnou plynovou kotolňou. Zaistenie tepelnej pohody v zariadení je preukazované teplomermi na izbách a v spoločenských priestoroch budovy. Regulovanie teploty v izbách a v jednotlivých miestnostiach zariadenia je možné prostredníctvom nastavenia na radiátoroch. Signalizácia pomoci je nainštalovaná a využívaná najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb s častými epileptickými záchvatmi a demenciami. Zariadenie je vybavené kamerovým systémom a dymovými hlásičmi.

V rámci priestorov pre voľnočasové aktivity majú klienti k dispozícii zasadačku s interaktívnou tabuľou, ktorá slúži ako multifunkčná miestnosť, najmä pre denné terapeutické komunity, či ako

premietacia miestnosť. Na každom poschodí je vestibul upravený na spoločenskú miestnosť, ktorý je vybavený televíziou a sedacou súpravou. Súčasťou tohto priestoru je aj denná miestnosť pre ošetrovateľský a opatrovateľský personál, ktorý je tak k dispozícii prijímateľom sociálnych služieb a návštevam. Kuchynka určená pre klientov je na IV. poschodí. Je vybavená chladničkou, rýchlou kanvicou, mikrovlnkou. Kuchynka vyčlenená pre kulinoterapiu sa nachádza na III. poschodí. Pre ďalšie terapeutické činnosti a sociálnu rehabilitáciu sú vyčlenené nasledujúce miestnosti:

- fyzioterapeutická miestnosť
- snoezelen
- pracovné miestnosti určené prednostne pre rozvoj pracovných zručností a ako herňa
- stolárska dielňa
- knižnica
- počítačová miestnosť

Úpravou externých priestorov zariadenia v septembri 2014 v rámci projektu „Spevnené plochy a oddychová zóna pred CSS EDEN – Liptovský Hrádok“, bola pred budovou zariadenia vytvorená parkovacia a trávnatá plocha s chodníkmi a lavičkami, spojená s výsadbou popínavých rastlín a stromov. Súčasne bol vybudovaný altánok s lavicami, stolom a krbom. Vznikol tak oddychovo relaxačný priestor, o ktorý sa v súčasnosti starajú prijímatelia sociálnych služieb v rámci sociálnej rehabilitácie a v spolupráci s odborným personálom.

V roku 2017 bola do správy CSS EDEN zriaďovateľom prevedená už nevyužívaná budova a priestory telocvične vrátane plynovej kotolne, veľkorysý záhradný priestor a ihrisko po bývalej SOŠ drevárskej v Liptovskom Hrádku. Uvedené priestory sa nachádzajú približne 50 metrov od budovy zariadenia. Týmto sa rozšírili možnosti trávenia voľného času klientov. Interný aj externý priestor telocvične významne rozširuje možnosti rôznorodých športových aktivít pre zlepšovanie fyzickej zdatnosti prijímateľov sociálnych služieb a zároveň znižovania ich psychomotorického nepokoja. Taktiež sa významne rozšírili možnosti pre rozvoj pracovných ich zručností postupným vybudovaním úžitkovej záhrady. Spájaním rôznorodých skupín v príjemnom a zaujímavom prostredí záhrady pomocou rôznych voľnočasových aktivít sa výrazne rozšírili aj možnosti sociálnej integrácie klientov nášho zariadenia.

1.3 Poslanie, vízia a ciele poskytovateľa sociálnych služieb

Poslaním zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb v súlade so Zákonom NR SR č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o sociálnych službách“) dospelým mužom so zdravotným, mentálnym, telesným a zmyslovým postihnutím v dvoch druhoch sociálnych služieb, a to v domove sociálnych služieb a špecializovanom zariadení, na základe etického a odborného prístupu v súlade s ochranou ľudských práv a základných slobôd.

Víziou je zariadenie, ktoré funguje na ušľachtilých ľudských princípoch, pretože čo viac môžeme jeden druhému dať ako prijatie a pocit domova, ktoré motivuje nás všetkých k sebarealizácii, znovuoživeniu a nadobudnutiu nových zručností, skúseností a zážitkov. Zariadenie pevne ukotvené v komunite, pre ktorú je inšpiráciou, a ktorá ho zároveň motivuje do ďalšej činnosti.

Svoje poslanie a víziu má CSS EDEN napojenú na Koncepciu rozvoja sociálnych služieb Žilinského samosprávneho kraja na roky 2019-2023. V súlade s Národnými prioritami rozvoja sociálnych služieb pre roky 2015 až 2023 je záujem do rozvoja služieb poskytovaných v CSS EDEN

zakomponovať najdôležitejšie trendy 21. storočia. V dôsledku nepriaznivého demografického vývoja sa na Slovensku v strednodobom horizonte predpokladá výrazný nárast dopytu po zdravotníckych službách a tým aj výrazný nárast počtu výkonov zdravotno-sociálnej starostlivosti z dôvodu starnutia populácie. Preto v roku 2019 boli analyzované žiadosti o poskytnutie sociálnej služby v CSS EDEN, a na základe tejto analýzy zariadenie plánuje v nasledujúcom období nadviazať spoluprácu so zdravotnými poisťovňami a začať poskytovať zdravotnú starostlivosť.

Rok 2020 bol spojený s pandémiou ochorenia Covid-19 a preveril pripravenosť zariadenia poskytovať kvalitné sociálne služby aj v čase mimoriadnej udalosti a núdzového stavu vyhláseného na celom území Slovenskej republiky. Tak ako väčšina zariadení sociálnych služieb na Slovensku, aj CSS EDEN sa potýkalo s kopou ťažkostí a problémov pri zabezpečovaní poskytovania sociálnych služieb svojim prijímateľom sociálnych služieb v rámci krízového riadenia a zavádzania preventívnych opatrení.

Aj na základe týchto skúseností boli na obdobie rokov 2020 až 2025 stanovené nové ciele zariadenia, ktoré reflektujú jednak na pokračovanie naplňania už stanovených cieľov a vízií zariadenia z predchádzajúcej etapy a jednak na novovzniknuté požiadavky na poskytovanie kvalitnej a bezpečnej sociálnej služby počas pandémie ochorenia Covid-19.

Tabuľka č. 1.: Strategické ciele CSS EDEN na obdobie rokov 2020 až 2025

Poradové číslo	Cieľ
1.	Neustále zvyšovanie kvality v manažérskych, odborných a obslužných procesoch poskytovaných sociálnych služieb.
2.	Rozvíjanie ľudských zdrojov, ktoré zodpovedajú požiadavkám odborných postupov a príslušných noriem.
3.	Prispôsobovanie materiálno-technického vybavenia interiéru i exteriéru zariadenia v súlade s meniacimi sa potrebami prijímateľov sociálnych služieb a požiadavkami novej legislatívy.
4.	Zabezpečenie pripravenosti organizácie na pandemickú situáciu šírenia respiračných ochorení a riešenia mimoriadnych udalostí.

Zdroj: Vlastné spracovanie

1.4 Postavenie a činnosť poskytovateľa sociálnych služieb

Zariadenie bolo do konca roka 2020 rozpočtovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti Žilinského samosprávneho kraja (ďalej ako „ŽSK“), od 1.1.2021 je príspevkovou organizáciou v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK. CSS EDEN hospodári so zvereným majetkom vo vlastníctve ŽSK na plnenie predmetu činnosti zariadenia, na základe zmlúv o zverení majetku do správy alebo na základe iných skutočností. Organizácia je svojimi príjmami a výdavkami napojená na rozpočet vyššieho územného celku – Žilinského samosprávneho kraja. S pridelenými finančnými prostriedkami hospodári samostatne, na základe schváleného rozpočtu zriaďovateľom podľa § 21 ods. 1) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade so smernicami, vydanými rozhodnutiami a metodickými pokynmi zriaďovateľa a pod.

Zariadenie je súčasťou sociálnej politiky VÚC, ale aj mesta Liptovský Hrádok. Svojou činnosťou sa podieľa na podpore a rozvoji miestnej komunity nielen poskytovaním služieb občanom mesta, ale aj pracovnými príležitosťami, organizovaním spoločenských podujatí, spoluprácou

s mestským úradom a rozvojom partnerstiev na základe vzájomne užitočných vzťahov. Rozvíjanie partnerstiev sleduje štyri základné ciele:

1. realizáciu sociálnej politiky zriaďovateľa,
2. zabezpečenie sociálnych kontaktov PSS pre zabraňovanie sociálneho vylúčenia a na podporu ich začleňovania sa do spoločnosti,
3. zabezpečenie odborných kontaktov zamestnancom,
4. zabezpečenie dobrých dodávateľsko-odberateľských vzťahov.

Partnerstvá rozvíjané na neformálnom základe sa orientujú na uskutočňovanie spoločných aktivít v prospech prijímateľov sociálnych služieb, najmä kultúrneho a duchovného charakteru. Konkrétne aktivity sa objavujú v ponuke voľnočasových aktivít a pri zabezpečovaní potrieb duchovného života prijímateľov sociálnych služieb. Zainteresované strany, s ktorými CSS EDEN rozvíja neformálne partnerstvá sú najmä nadácie /Komunitná nadácia Liptova, organizácie podporujúce projekty, garanti/, duchovní, dobrovoľníci, darcovia.

Partnerstvá na formálnom základe sú rozvíjané hlavne na základe spoločných zmlúv, projektov, alebo sú založené na príbuzenskom vzťahu k PSS, ako aj na potrebe spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat PSS do pôvodného prostredia. Aj tieto partnerstvá môžu mať neformálne aktivity. Zainteresované strany vo formálnych partnerstvách sú najmä: Žilinský samosprávny kraj, obec, obvodný lekár, odborní lekári, ADOS, MPSVR SR, RÚVZ, ÚPSV a R, dodávateľia tovarov a služieb, vzdelávacie inštitúcie, bankový sektor.

Zariadenie poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku a člení sa na domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie. Má kapacitu 81 mužov, z toho 41 miest pre domov sociálnych služieb a 40 miest pre špecializované zariadenie.

Naše zariadenie v domove sociálnych služieb poskytuje sociálnu službu pobytovou celoročnou formou fyzickej osobe do dovŕšenia dôchodkového veku, ak je táto osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách, alebo plnoletej fyzickej osobe, ktorá je nevidiaca alebo prakticky nevidiaca a jej stupeň odkázanosti je najmenej III podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách.

V špecializovanom zariadení poskytuje sociálnu službu fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoci inej fyzickej osoby, jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 Zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je najmä Parkinsonova choroba, Alzheimerova choroba, pervazívna vývinová porucha, skleróza multiplex, schizofrénia, demencia rôzneho typu etiológie, hluchoslepota, AIDS.

Predmetom činnosti a odborným zameraním v zariadení je:

a) Poskytovanie:

1. pomoci pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
2. sociálneho poradenstva,
3. sociálnej rehabilitácie,
4. ubytovania,
5. stravovania,
6. upratovania, prania, žehlenia a údržby bielizne a šatstva,
7. osobného vybavenia.

b) Zabezpečenie:

1. rozvoja pracovných zručností
2. záujmovej činnosti

c) *Utváranie podmienok na úschovu cenných vecí.*

V CSS EDEN sa v zmysle Zákona o sociálnych službách zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť.

1.5 Sociálne služby poskytované v zariadení

Prijímateľ sociálnej služby je chápaný ako autonómna osobnosť s individuálnym životným príbehom, sociálnym a zdravotným stavom a individuálnymi potrebami a požiadavkami. Má právo na vlastný názor, postoj a vyjadrenie požiadaviek a to aj v prípade, že bola prijímateľovi sociálnej služby rozhodnutím súdu čiastočne alebo úplne obmedzená spôsobilosť na právne úkony. Jeho individuálne charakteristiky sú predmetom záujmu zamestnancov a sú zahrňané do plánovania služieb. Je rozlišované medzi režimom práce zamestnancov a životným rytmom prijímateľov sociálnych služieb. Zamestnanci sa snažia prijímateľov sociálnych služieb:

- a) viesť k vzájomnému spolužitiu, rešpektovaniu práv a záujmov ostatných spolubývajúcich, ako aj k rešpektovaniu spoločenských noriem,*
- b) viesť k spoluzodpovednosti za svoje zdravie, zodpovednosti za dodržiavanie určitých postupov a pravidiel, ktoré sú v spoločnosti bežné a očakávané (napríklad v oblasti hygieny, konzumácie alkoholu, vyjadrovania sa voči iným ľuďom),*
- c) viesť k spoluzodpovednosti za plánovanie, realizáciu, výsledky a dopady poskytovaných služieb ako aj k rešpektovaniu odborných pokynov odborných pracovníkov,*
- d) viesť k chápaniu adekvátnosti vlastných požiadaviek v závislosti na svojich finančných a materiálnych zdrojoch*
- e) viesť k orientovaniu sa v krízových situáciách a ich chápaniu, k dodržiavaniu obmedzení v prípade vyhlásenia núdzového stavu a tým sa podieľať na zodpovednosti za zvládnutie krízovej situácie a všeobecného ohrozenia.*

V službách zameraných na prijímateľov sociálnych služieb zamestnanci:

- 1. umožňujú prijímateľovi sociálnej služby realizovať základné ľudské práva a slobody,*
- 2. zachovávajú ľudskú dôstojnosť prijímateľov sociálnych služieb,*
- 3. aktivizujú prijímateľov sociálnych služieb k posilneniu sebestačnosti podľa ich schopností a možností a prihliadajú na ich individuálne potreby,*
- 4. zabráňujú sociálnemu vylúčeniu prijímateľov sociálnych služieb a podporujú ich začleňovanie sa do spoločnosti,*
- 5. umožňujú prijímateľom sociálnych služieb podieľať sa na určovaní životných podmienok v zariadení,*
- 6. spolupracujú s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby do prirodzeného prostredia pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.*

Ťažiskom zamerania služieb na prijímateľov sociálnych služieb je:

- 1. správna informovanosť občana o poskytovaných sociálnych službách,*
- 2. vlastná vstupná, priebežná a výstupná diagnostika,*
- 3. individuálny prístup k prijímateľom sociálnych služieb prostredníctvom individuálneho plánu,*
- 4. vzťahová opatera prostredníctvom kľúčových pracovníkov,*
- 5. denná komunikácia s prijímateľmi sociálnych služieb na princípe „politiky otvorených dverí“,*

6. aktívna spolupráca s externými odborníkmi najmä v zdravotníckej oblasti,
7. správna a včasná informovanosť rodinných príslušníkov o vývoji sociálneho a zdravotného stavu prijímateľa sociálnej služby a spolupráca s nimi.

Každý novoprijatý prijímateľ sociálnej služby počas prvých troch mesiacov prechádza procesom adaptácie. V tomto procese je cieľom zamestnancov zariadenia prijímateľa sociálnej služby čo najlepšie spoznať a pomôcť mu efektívne a s čo s najmenšími problémami sa adaptovať na prostredie a režim zariadenia. Počas adaptácie sa kladie veľký dôraz na úzku spoluprácu s rodinou prijímateľa sociálnej služby a jeho blízkymi osobami, aby stres spôsobený prechodom do nového prostredia a medzi cudzie osoby bol pre klienta čo najmenej zaťažujúci. Celý priebeh adaptačného procesu a jeho jednotlivých krokov sa zaznamenáva do Záznamu o priebehu adaptácie.

Po uplynutí doby adaptácie je v spolupráci s prijímateľom sociálnej služby vytvorený jeho **Individuálny plán**, ktorého súčasťou je aj **program sociálnej rehabilitácie**. Obidva plány sa vypracovávajú na obdobie pol roka, po uplynutí ktorého sa vyhodnocujú. Na zostavení a hodnotení plánov sa podieľajú okrem prijímateľa a jeho kľúčového pracovníka aj ostatní odborní zamestnanci, ktorí sú členmi interdisciplinárneho tímu.

Cieľom plánu sociálnej rehabilitácie je udržiavať, podporovať a rozvíjať samostatnosť, nezávislosť a sebaistoť prijímateľa sociálnej služby počas jeho pobytu v zariadení.

V rámci terapií a voľnočasových aktivít sú prijímateľom sociálnych služieb v zariadení ponúkané:

Individuálne psychologické poradenstvo - predstavuje proces stretnutia prijímateľa sociálnej služby s psychologickou zariadenia, ktorej profesionálna asistencia môže prijímateľovi pomôcť pri zvládaní jeho problémov, náročných životných situácií, psychických a somatických problémov. Cieľom je získanie hlbšieho porozumenia o sebe samom a o svojej situácii, ktoré prijímateľovi poskytne informácie dôležité k zlepšeniu schopnosti zvládať vlastný život.

Skupinové psychologické poradenstvo - metóda, ktorá k terapeutickým účelom využíva vzťahy a interakcie medzi členmi skupiny, alebo skupinovú dynamiku. Je vhodná zvlášť v situácii, kedy je problém, s ktorým sa prijímateľ sociálnej služby stretáva, súčasťou širšieho sociálneho kontextu. Skupina ponúka možnosť nazrieť do problému z viacerých uhlov, zvažovať rôzne prístupy a rôzne riešenia. Dokáže motivovať jednotlivca k vysokému nasadeniu, násobiť schopnosti a zručnosti.

Fyzioterapia – rehabilitácia prijímateľov sociálnych služieb je v zariadení zabezpečovaná dvomi spôsobmi:

1. prichádzaním fyzioterapeutky k lôžku imobilného prijímateľa,
2. liečebnou telesnou výchovou vo fyzioterapeutickej miestnosti.

Individuálna telesná výchova pri lôžku prijímateľa sociálnej služby spočíva v pasívnom rozcvičovaní dlhodobo ležiacich prijímateľov a v ich správnom polohovaní, čím sa predchádza vzniku dekubitov. Prijímateľ sociálnej služby nacvičuje sed, stoj ako i chôdzu s rôznymi pomôckami. Pomocou uvoľňovacích masáží, technik Bazálnej stimulácie® a aplikovaním suchého tepla, sa navodzuje pocit uvoľnenia svalstva a celkovej relaxácie.

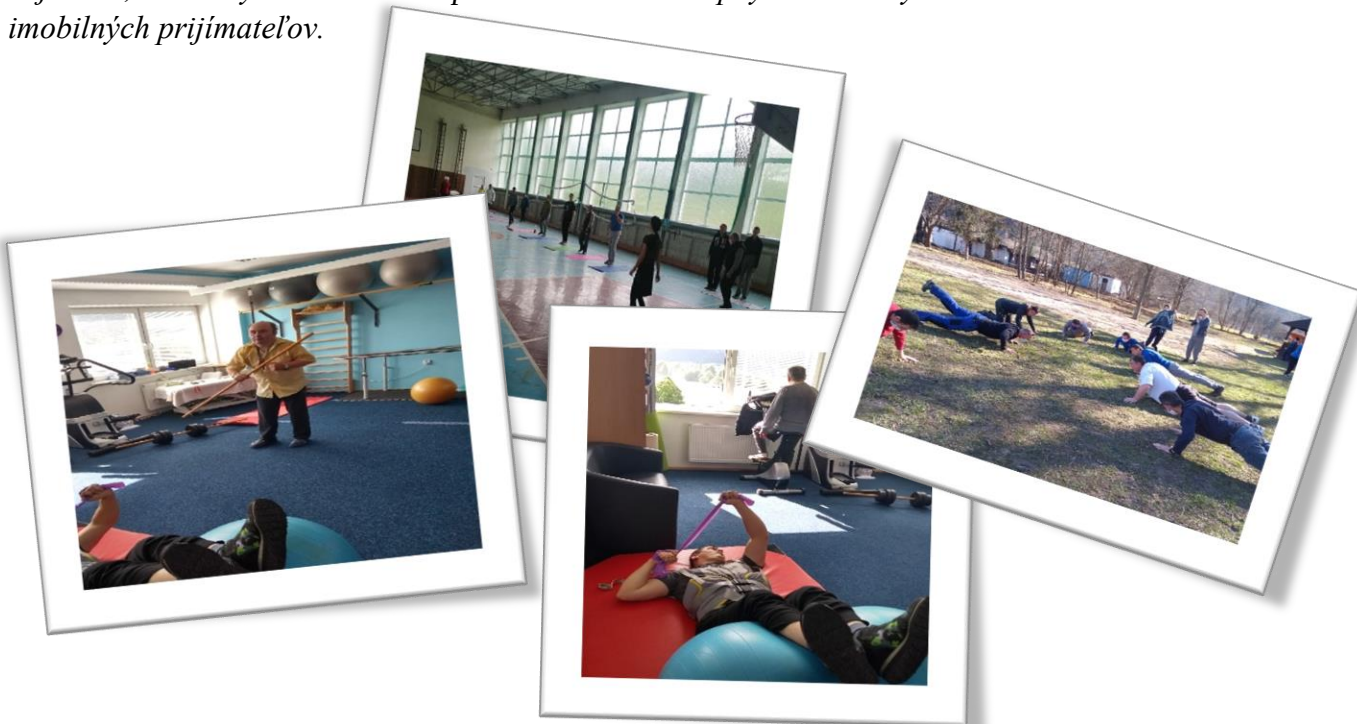
Vo fyzioterapeutickej miestnosti sa využívajú rehabilitačné pomôcky a prístroje, ktoré slúžia na zlepšenie motoriky, zníženie bolestivosti, na zvýšenie svalovej sily a rozsahu pohyblivosti. Fyzioterapeutka pri práci využíva techniky klasickej a reflexnej masáže, mäkké techniky a cvičenie.

Pri klientoch s diagnózami detská mozgová obrna, neurologické porucha a ťažké kombinované poruchy fyzioterapeutka využíva na normalizáciu svalového napätia Bobath koncept, čo je terapeutický rehabilitačný postup, ktorý vychádza z bežných denných aktivít klienta. Tieto bežné denné aktivity klienta sa cestou komplexnej terapie včleňujú do každodenného života klienta a využitím jeho vlastnej aktivity, rôznych techník a pomôcok sa dosahuje správne prevedenie pohybu.

V zariadení sa v rámci fyzioterapie využíva aj špeciálna Kabatova metóda, ktorá sa uplatňuje hlavne pri klientoch po cievnej mozgovej príhode na zlepšenie pohybu a senzibility.

Fit lopty slúžia ako pomôcka pri skupinovom cvičení. Prijímateľom sociálnych služieb tieto cvičenia napomáhajú k správne držaniu tela, najmä pri problémoch s chrbticou. K zlepšeniu dýchania u prijímateľov dochádza pomocou dýchacej gymnastiky. Prijímatelia sociálnych služieb sa raz týždenne zúčastňujú metódou relaxácie.

Pri fyzioterapii s prijímateľmi odborný personál využíva rôzne prístroje a pomôcky, akými sú masážne kreslo, masérsky pult, masážne loptičky a iné pomôcky na masírovanie, činky, fit lopty, rebriny, molitanový bazén, posilňovaciu vežu, stacionárny bicykel, podložky na cvičenie, závesnú hojdačku, bradlový chodník a v neposlednom rade stropný zdvíhací systém slúžiaci na vertikalizáciu imobilných prijímateľov.

Súčasťou liečebnej a sociálnej rehabilitácie je aj činnosťná terapia, ktorá je prijímateľom sociálnych služieb ponúkaná prostredníctvom **súboru terapeutických techník** inštruktormi sociálnej rehabilitácie a inštruktormi rozvoja pracovných zručností. Je primárne zameraná na aktivizáciu prijímateľov sociálnych služieb k zmysluplnej činnosti a k nadväzovaniu kontaktov. U časti prijímateľov sociálnych služieb je zameraná na obnovu pracovných schopností a začlenenia sa do pracovného procesu. Cieľom je dosiahnutie ich samostatnosti v čo najväčšej možnej miere vo všetkých smeroch a oblastiach života. Prijímatelia sociálnych služieb sú chápaní ucelene v ich sociálnom prostredí spolu so somatickými a psychickými zmenami zdravotného stavu.

Naše zariadenie sa zameriavame najmä na prácu s drevom v stolárskej dielni, prácu v záhrade, udržiavacie verejnoprospešné práce v meste Liptovský Hrádok.

Inštruktori sociálnej rehabilitácie a sociálni pracovníci v odbornej spolupráci so psychológom zariadenia a pod terapeutickou externou supervíziou, využívajú v našom zariadení prvky **špecifických terapií v sociálnej rehabilitácii** :

Arteterapia, ktorej cieľom nie je vytvoriť umelecké dielo, ale rozvíjať tvorivosť a spontánny prejav, komunikovať neverbálnymi cestami. Prínos práce s prvkami arteterapie pre prijímateľov sociálnych služieb v našom zariadení je najmä v možnosti vyjadriť svoje vnútorné prežívanie a možnosť relaxovať tvorením. Napomáha k vytvoreniu pevnejšieho a na pociť dôvery založeného vzťahu medzi prijímateľom a zamestnancami, ktorí prvky arteterapie pri práci s prijímateľmi

využívajú. Hodnoty diela, ktoré vznikajú pri sociálnej terapii - arteterapii sú originálne, autentické, vzniká sila prežitku, zaujatie, imaginácia. Tvorba je hrou. Riadená arteterapia je využívaná u prijímateľom sociálnych služieb najmä s ochorením DMO, Alzheimerovou demenciou a pri depresívnych stavoch. V podmienkach zariadenia CSS EDEN arteterapeutické techniky vykonávajú vyškolení zamestnanci a psychologička zariadenia.

Artefiletika je koncepcia, ktorá využíva výchovu umením na komplexný rozvoj ľudskej osobnosti po stránke intelektuálnej, emočnej a sociálnej. Ide predovšetkým o ich vhodné prepojenie, ktoré nastáva v procese reflexie a následnom dialógu. V našom zariadení využívame najmä metódu kooperatívneho učenia sa uplatňovaním práce v skupine, individuálne i spoločným riešením úloh, stanovením si rolí v skupine. Prostredníctvom **komunikačnej otvorenosti** sa prijímatelia sociálnych služieb učia vyjadrovať vizuálne obraznými prostriedkami, vnímať, rozpoznávať a používať ich prvky, napríklad línie, tvary, farby. S podporou inštruktora hľadajú a objavujú, ako najlepšie vyjadriť to, čo si myslia, cítia a prežívajú, vnímajú interpretácie druhých, porovnávajú ich so svojimi skúsenosťami. Artefiletika prebieha v štyroch fázach:

1. **rozohrievacia aktivita – ľadolamky**, hry na navodenie psychickej pohody,
2. **výtvarná aktivita**, ktorá je zameraná na aktuálnu nosnú tému, provokujúcej skupinu k sebareflexii i reflexii,
3. **reflektívny dialóg**, ktorého cieľmi sú:
 - ❖ poskytnúť PSS príležitosť vypovedať o svojich pocitoch a zážitkoch z výrazovej hry,
 - ❖ rozširovať emočný register nielen prostredníctvom zážitku, ale aj prostredníctvom hľadania adekvátneho pomenovania pocitov a porovnaním s pocitmi ostatných,
 - ❖ riešiť problémové situácie,
 - ❖ komunikovať – kultivovane prejsť emócie, názor, poskytnúť konštruktívnu spätnú väzbu.
4. **uzatvárajúca aktivita**, ktorej funkciou je upokojenie a príprava na prechod do diania mimo artefiletického pôsobenia.

Biblioterapia, ktorej hlavným cieľom je revitalizácia, resocializácia a celkový rozvoj osobnosti. Pri jej základoch stojí presvedčenie, že kniha môže priaznivo ovplyvniť správanie prijímateľov sociálnych služieb. Účelom biblioterapie nie je bojovať priamo s ochorením, ale dopomôcť prijímateľovi sa s ním vyrovnáť. Mala by ho podnietiť a povzbudiť k aktívnemu spôsobu života aj napriek obmedzeniu, ktoré ho postretlo. V zariadení, na žiadosť prijímateľov sociálnych služieb, vznikol biblioterapeutický krúžok, kde majú možnosť diskutovať o prečítaných tituloch a prezentovať vlastné autorské práce.

Animoterapia využíva prítomnosť a kontakt prijímateľov sociálnych služieb so zvieratami na terapeutické, edukačné a motivačné účely. Pri animoterapii sa uplatňuje prirodzený kladný vzťah človeka k zvieratám.

V našom zariadení využívame pravidelne metódu animoterapie – **canisterapiu**, ktorá využíva pozitívne pôsobenie psa na fyzickú, psychickú a sociálnu pohodu človeka. Uplatňuje sa hlavne ako pomocná psychoterapeutická metóda v situáciách, keď iné metódy nemožno použiť, alebo nie sú účinné. Kladie dôraz na riešenie psychologických, citových a sociálno-integračných problémov. Pôsobenie na fyzické zdravie človeka je u canisterapie druhotné, motivuje k rehabilitácii a povzbudzuje imunitu prostredníctvom psychiky.

Aj nášmu zariadeniu sú v rámci projektu poskytované služby canisterapie a to návštevou formou v zariadení, v pravidelných dvojtyždňových intervaloch. Terapia je poskytovaná podľa možnosti čo najväčšiemu počtu klientov, cca 40 klientov. Ide o **skupinovú canisterapiu**, ktorej sa zúčastňuje skupinka približne 8 klientov. Klienti sú do skupín volení vzhľadom na ich diagnózy

a temperament. Zreteľ sa dáva aj na welfare špeciálne vycvičeného psa pre výkon canisterapie, ktorý môže v skupine pôsobiť maximálne 45 minút, po ktorých nasleduje prestávka na mentálny oddych psa a jeho fyziologické potreby. V našom zariadení sa vyfiltrovali dva oddelené typy skupín klientov pre canisterapiu a to skupina klientov s diagnózou demencie a skupina klientov s psychickými poruchami, poruchami správania a deficitom mentálnych schopností.

Cieľom skupinovej canisterapie u klientov s diagnózou demencia je podpora ich sociálneho kontaktu, precvičenie krátkodobej pamäte, precvičenie jemnej motoriky, cvičenia zamerané na sústredenie, empatiu, porozumenie, zlepšenie reči, slovnej zásoby a celková motivácia klienta.

Cieľom skupinovej canisterapie u klientov s psychickými poruchami, poruchami správania a deficitom mentálnych schopností je podpora ich sociálneho kontaktu, cvičenia zamerané na skľudnenie alebo naopak na motiváciu, pohybové aktivity s cieľom budovať fyzickú kondíciu klienta, cvičenie na sústredenie, mentálne cvičenia zamerané na podporu záujmovej činnosti ako je písanie, čítanie, maľovanie a pod, prinášanie zmeny do stereotypu.

Canisterapia je v našom zariadení poskytovaná aj **individuálnou formou**. Ide o terapiu typu AAT a I-CT, čo je terapia pri polohovaní za prítomnosti odborného personálu na izbe alebo v miestnosti fyzioterapie.

Muzikoterapia, ktorej cieľom je pomocou zvukov priaznivo ovplyvniť psychický a fyzický stav človeka. Tóny a ich spájanie do celkov podľa istých hudobných a psychických zákonitostí sú neverbálnym komunikačným a relaxačným médiom, ktoré nesú v sebe informácie s diagnostickým a terapeutickým významom.

Kulinoterapia je terapia varením. Je to jedna z alternatívnych pracovných terapií a zároveň aj forma reminiscenčnej terapie. Prostredníctvom varenia, pečenia a pripravovania rôznych jedál si prijímatelia sociálnych služieb pripomínajú a oživujú minulé zážitky aj prostredníctvom rôznych predmetov, ktorými je vybavená kuchynka, špeciálne určená na vykonávanie kulinoterapie. Pri mladších vekových kategóriách sa využíva táto metóda ako prostriedok k postupnému osamostatňovaniu a zvyšovaniu sebavedomia.

Relaxácie a relaxačné techniky sú vhodné pri zvládaní úzkosti a pri predchádzaní depresívnych stavov prijímateľov sociálnych služieb. Metódou relaxácie je rovnako možné pozitívne ovplyvňovať mnohé zdravotné problémy prijímateľov. V hlbokom relaxačnom stave sa dáva do pohybu aj samoliečiaci proces u prijímateľa sociálnych služieb.

Edukácie - v týchto technikách je snaha vybaviť prijímateľov sociálnych služieb adekvátnym množstvom poznatkov, zručností a návykov tak, aby boli schopní zapojiť sa do spoločenského života a žiť im primeraný kvalitný život. Odborní zamestnanci sa zameriavajú najmä na edukáciu v oblasti ľudských práv a slobôd, prejavy a obmedzenia vlastného ochorenia, na prevenciu sociálno-patologických javov, ako je fajčenie, alkoholizmus, užívanie rôznych návykových látok, prevenciu šikanovania a agresivity. V roku 2017 boli v CSS EDEN realizované aj viaceré prednášky z oblasti ochrany životného prostredia a prírody.

Snoezelen MSE - je multifunkčná metóda, ktorá sa realizuje v obzvlášť príjemnom a upravenom prostredí pomocou svetelných a zvukových prvkov, vôní a hudby, pričom jej cieľom je vyvolanie zmyslových pocitov. Je určená najmä pre osoby s vývinovými poruchami, s mentálnym, telesným alebo viacnásobným postihnutím, s poruchou autistického spektra, poruchami správania a učenia, s psychickými poruchami, traumatickým poranením mozgu a pre ľudí s demenciou. Metódu Snoezelen MSE využívajú v našom zariadení zamestnanci odborne preškolení, ktorí sa špecializujú na jednotlivé okruhy diagnóz.

V CSS EDEN pracujú dvaja certifikovaní zamestnanci s psychoterapeutickou metódou využívajúcou biologickú spätnú väzbu **BIOFEEDBACK a NEUROFEEDBACK** pod supervíziou Doc. PhDr. Miloša Šlepeckého CSc.

Biofeedback je použitie prístrojovej techniky na zobrazenie psychofyziologických procesov, ktoré si jedinec obvykle neuvedomuje, a ktoré môže dostať pod vôľovú kontrolu. Meranie psychofyziologických funkcií predstavuje objektívny pohľad na činnosť nervového systému, hlavne jeho autonómnej časti, ktorá je najviac ovplyvnená záťažou a stresom. Tento stres aktivizuje sympatickú vetvu autonómneho nervového systému, čo dlhodobo vedie k podráždenosti, plytkému a rýchlemu dýchaniu, problémom s trávením, napätiu svalov, únave, bolesti hlavy, poteniu, chladným končatinám... Pomocou moderného biofeedbackového prístroja sa odmerajú fyziologické veličiny ako sú dýchanie, pulz, teplota, kožná vodivosť a svalové napätie v reálnom čase, zistí sa stresový profil klienta, teda zhodnotí sa jeho typický vzorec reaktivity počas stresu a zotavenie sa po strese a tréningom sa jeho účinok minimalizuje.

EEG biofeedback, označovaný tiež ako neurofeedback, je psychologicko-medicínska metóda, ktorá umožňuje reguláciu mozgovej aktivity pomocou špeciálneho počítačového programu. Mozgová aktivita sa zobrazuje do parametrov počítačovej hry, ktoré podávajú spätnú informáciu o aktuálnom ladení či rozladení mozgových vln. Žiaduca aktivita mozgu je posilňovaná tak dlho, kým si klient spôsob regulácie zapamätá a osvojí. Inak povedané, takto je možné jednoduchou a hravou formou ovládať svoje zdravie a výkony pomocou signálov z vlastného tela. Metóda je v súčasnosti rozšírená po celom svete a využíva sa pre široký okruh problémov.

Pri tréningu nejde len o použitie prístrojovej metódy, ale o komplexný a individuálny prístup ku každému klientovi, vrátane jeho edukácie a priebežného prispôsobovania tréningových cieľov podľa dosiahnutých výsledkov. Tréning je preto realizovaný individuálne a vždy vychádza zo základného posúdenia každého klienta. Jedno sedenie trvá približne 40 – 50 minút. Počet tréningov je individuálny, závisí na celi, ktorý je potrebné dosiahnuť, na závažnosti problému, či na veku.

Od roku 2017 CSS EDEN pracuje s konceptom **Bazálnej stimulácie®** ako certifikované pracovisko. V roku 2020 bol plánovaný supervízny audit za účelom obhájenia certifikátu Pracovisko Bazálnej stimulácie®. Tak ako v mnohých iných činnostiach, aj tu zasiahla do plánov pandémie ochorenia Covid-19 a protiepidemické opatrenia s tým súvisiace. Z dôvodu nepriaznivej epidemickej situácie bol plánovaný supervízny audit niekoľkokrát preložený, až bola napokon zmenená aj jeho forma, z osobnej na bezkontaktnú, realizovanú prostredníctvom telekomunikačných technológií. Nový termín bol vytýčený na apríl 2021.

V roku 2020 bol Koncept Bazálnej stimulácie aplikovali u 13 klientov CSS EDEN. Pri jej aplikácii v rámci ošetrovateľskej starostlivosti sa preškolení zamestnanci v práci s týmto konceptom sústreďujú hlavne na podporu vývoja klientov, ktorí majú krátkodobý alebo dlhodobý deficit v komunikácii alebo v pohybe. Strata schopnosti pohybu a nedostatok podnetov vedie k senzorickej deprivácii a k následne nedostatočnej vlastnej organizácii siete neurónov. Včasná, individuálna a štrukturovaná ošetrovateľská starostlivosť umožňuje neustály prísun podnetov z okolia i z vlastného tela a tým podporuje vznik nových dendritických spojení medzi neurónmi.

Bazálna stimulácia rešpektuje rôzne vývojové stupne schopnosti vnímať a východiskovým materiálom pre ošetrovateľské intervencie sú skúsenosti s vlastným telom z obdobia prenatálneho vývoja. Prostredníctvom Bazálnej stimulácie® dostáva prijímateľ sociálnej služby možnosť, aby cítil hranice svojho tela, rozvíjal vlastnú identitu, vnímal okolitý svet, seba samého, a tým čo najdôstojnejšie a najkvalitnejšie prežíval svoj život.

Odborní zamestnanci využívajú somatické polohy „Múmia“ a „Hniezdo“, ďalej upokojujúcu a povzbudzujúcu somatickú stimuláciu, masáže stimulujúce dýchanie, vestibulárnu stimuláciu a

auditívnu stimuláciu – televíziu, DVD, CD, rádio, komunikáciu, čítanie rozprávok. Taktiež sa zameriavajú na orofaciálnu stimuláciu a taktilno-haptickú stimuláciu.

V zariadení od roku 2019 odborní zamestnanci pracujú s konceptom Validácie® Naomi Feil. Prostredníctvom validácie získava dezorientovaná osoba empatické aktívne počúvanie, neodsudzovanie, ale práve naopak akceptovanie jej hľadiska reality.

V rozmere, v ktorom rastie medzi dezorientovaným a validujúcim pracovníkom dôvera, sa odstraňujú pocity strachu a nutnosť ho obmedzovať. V konečnom dôsledku je vedomie veľmi dezorientovaného človeka znovu posilňované ľudskými hodnotami a zlepšujú sa aj jeho telesné a sociálne funkcie.

Prijímateľom sociálnych služieb zariadenie ponúka okrem vyššie uvedených terapií aj rôzne voľnočasové aktivity podľa ich individuálnych záujmov. Ide hlavne o športové aktivity, ako je futbal, florbal, plávanie, bicyklovanie.

2. Prevádzkové podmienky poskytovania sociálnych služieb

Chod zariadenia v roku 2020 bol podriadený platným protiepidemickým opatreniam, ktoré boli v zariadení prijímané na základe usmernení, či odporúčaní Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVR SR“), ŽSK, Ministerstvom zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“), Úradom verejného zdravotníctva SR (ďalej len „ÚVZ SR“), Regionálnym úradom verejného zdravotníctva Liptovský Mikuláš (ďalej len „RÚVZ LM“). Zariadenie sa muselo prispôbiť novovzniknutej situácii a flexibilne prehodnocovať priority zariadenia tak, aby čo najviac zmierňovali nepriaznivý dopad pandémie na chod zariadenia a zabezpečili potrebnú ochranu klientov a zamestnancov CSS EDEN.

V rámci týchto činností, CSS EDEN podalo žiadosť o finančné prostriedky MPSVR SR, prostredníctvom ktorých boli zakúpené osobné ochranné pracovné pomôcky (ďalej len „OOPP“) pre zamestnancov.

Zo štátnych hmotných rezerv SR boli zariadeniu distribuované prostredníctvom zriaďovateľa ďalšie OOPP, dezinfekčné prostriedky, antigénové testy.

Z Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR nám bol prostredníctvom zriaďovateľa doručený stojan na dezinfekciu s automatickým dávkovačom, ktorý bol umiestnený pri vstupe do zariadenia.

MPSVR SR nám boli schválené finančné prostriedky na zvládnutie a zabezpečenie nevyhnutných potrieb :

- ❖ **Germicídny žiarič, respirátory FFP2, jednorázové tvárové rúška** – dotácia v celkovej sume 950 Eur, vlastné zdroje 360,05 Eur;
- ❖ **Odmeny pre zamestnancov, ktorí pracovali počas prvej vlny pandémie ochorenia Covid-19 v zariadení CSS EDEN** – finančné prostriedky v celkovej sume 38 600 Eur pre 53 zamestnancov;
- ❖ **Výživové doplnky** – dotácia v celkovej sume 2 780 Eur, ktorá bola poskytnutá na zakúpenie výživových doplnkov pre prijímateľov sociálnych služieb a zamestnancov CSS EDEN. Zakúpené boli výživové doplnky:
 - Vitamín D3 1000 IU v počte 278 ks,
 - Vitamín C 500 mg v počte 139 ks,
 - Magnézium 76 g v počte 139 ks.
- ❖ **Dotácia na podporu humanitárnej pomoci** – na zakúpenie jednorázových rukavíc a elektrického dezinfekčného rozprašovača v celkovej sume 1 360 Eur;
- ❖ **Dotácia na infekčný príplatok zamestnancom zariadenia za prácu v karanténe** – finančné prostriedky boli poskytnuté pre 9 zamestnancov, ktorí vykonávali svoju pracovnú činnosť počas karantény/izolácie v zariadení v bezprostrednom kontakte s klientmi s ochorením Covid-19 v izolácii, finančné prostriedky boli poskytnuté v celkovej výške 3 645 Eur, každému z týchto zamestnancov tak bol vyplatený infekčný príplatok v sume 405 Eur.

Počas obdobia pandemických opatrení bola v rámci zariadenia zaznamenaná prirodzene vyššia spotreba OOPP a dezinfekčných prostriedkov na zabezpečenie chodu zariadenia. Celkový počet spotrebovaných OOPP za obdobie od 1.1.2020 do 31.12.2020 predstavuje:

- jednorázové tvárové rúško – 3 625 ks,
- respirátory FFP2 – 432 ks,
- respirátory FFP3 – 136 ks,
- látkové tvárové rúška – 548 ks
- jednorázový ochranný oblek a plášť – 348 ks,

- ochranné okuliare a štít – 80 ks,
- jednorázové návleky na obuv – 301 ks,
- jednorázové rukavice – 38 800 ks.

Aj napriek maximálnemu prioritnému sústreďeniu sa na zabezpečenie všetkých preventívnych a režimových opatrení v zariadení na dosiahnutie čo najvyššej miery ochrany klientov a zamestnancov pred pandémiou ochorenia Covid-19, sa zariadenie dokázalo sústreďiť a zmobilizovať aj na výkon iných činností.

Jednou z nich bolo aj zavádzanie manažérstva kvality prostredníctvom modelu CAF. Ešte na konci roku 2019 CSS EDEN uzatvorilo Zmluvu o spolupráci s Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky na realizáciu projektu „Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy“. Tento projekt bol spolufinancovaný Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky a Európskym sociálnym fondom. Cieľom projektu bolo bezodplatné poskytnutie školiťelskej, konzultačnej a posudzovateľskej činnosti CSS EDEN pri implementácii modelu manažérstva kvality CAF. Časová os realizácie projektu bola naplánovaná od 1.1.2020 do 28.2.2021. V rámci realizácie tohto projektu boli vykonané tieto činnosti:

- vypracovaný Harmonogram implementácie modelu CAF v CSS EDEN,
- z radov členov manažmentu CSS EDEN boli vymenovaní garant modelu CAF a metodik modelu CAF,
- vytvorený tzv. CAF tím,
- vypracovaný komunikačný plán v rámci implementácie modelu CAF v CSS EDEN,
- zrealizované tri samostatné školenia s externým školiteľom/konzultantom modelu CAF,
- zrealizovaná jedna samostatná konzultácia s externým školiteľom/konzultantom modelu CAF,
- príprava a vypracovanie podkladov k samohodnotiacej správe jednotlivých členov CAF tímu.

V tomto bode projektu implementácie modelu CAF v CSS EDEN boli činnosti zastavené z dôvodu prvej vlny pandémie ochorenia Covid-19 a s tým súvisiaceho krízového riadenia organizácie. Z dôvodu prijímania celoslovenských preventívnych opatrení súvisiacich s nepriaznivou epidemickou situáciou na celom území SR, boli upravované aj jednotlivé kritéria projektov a z tohto dôvodu dňa 27.7.2020 Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR od zmluvy odstúpil.

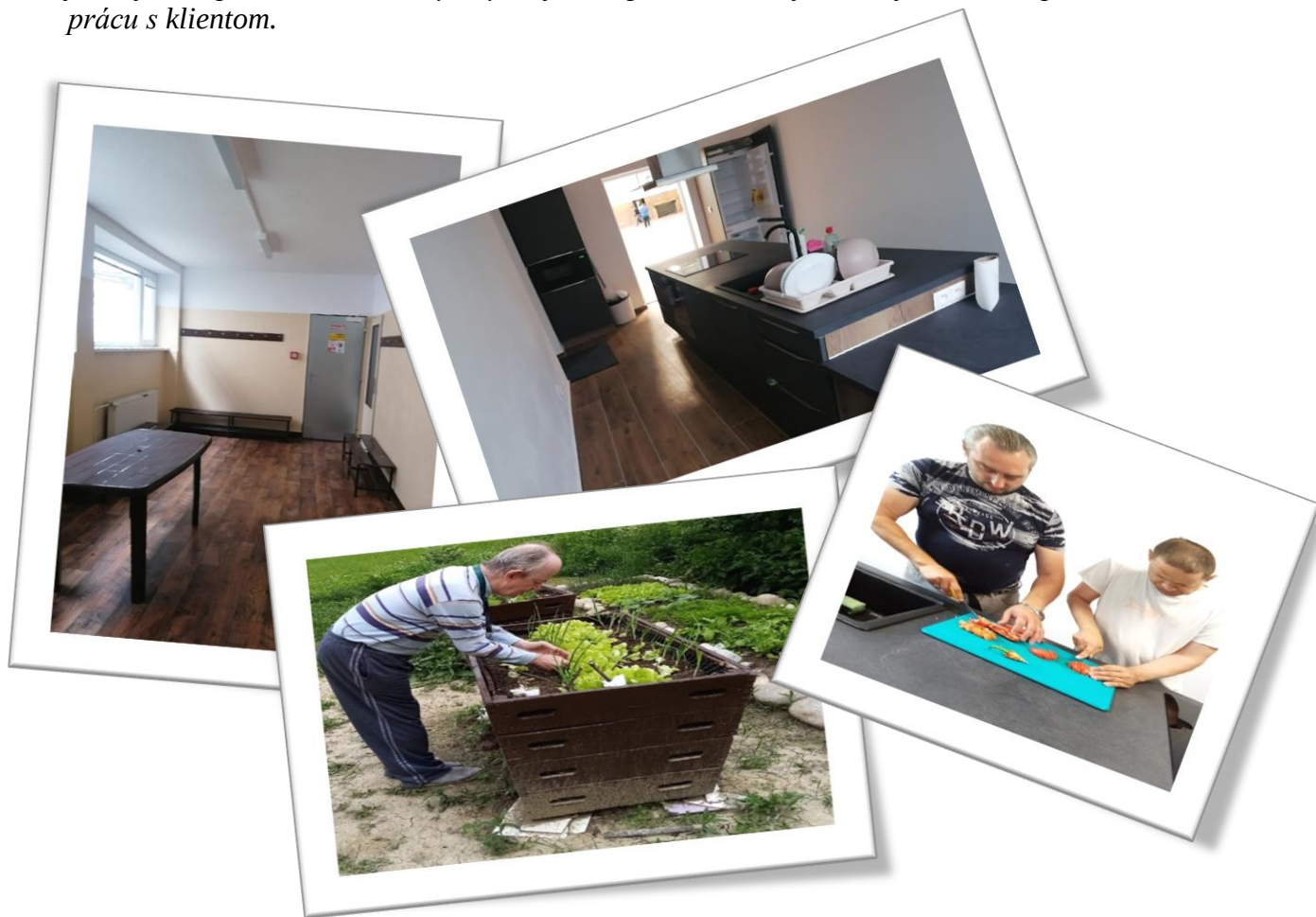
Napriek skutočnosti, že projekt implementácie modelu CAF v CSS EDEN nebol úspešne ukončený, všetky činnosti, ktoré zariadenie vykonalo v rámci realizácie tohto projektu sú nenahradiateľným zdrojom informácií a praktických skúseností pri zavádzaní manažérstva kvality v organizácii v budúcnosti.

CSS EDEN ešte v roku 2019 podalo žiadosť o dotáciu na podporu rozvoja sociálnych služieb a dotáciu na podporu vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, ktorá nám bola schválená v roku 2020 v celkovej čiastke 1 980 Eur. Tieto finančné prostriedky boli účelovo viazané na zakúpenie technológie Augmentatívnej a alternatívnej komunikácie (ďalej len „AAK“). Z vlastných zdrojov sme spolufinancovali zakúpenie AAK v sume 1 136 Eur a Žilinský samosprávny kraj nám poskytol finančné prostriedky v sume 220 Eur.

Augmentatívna a alternatívna komunikácia je najmodernejšia asistenčná technológia, ktorá poskytuje efektívnu komunikáciu pre prijímateľov sociálnych služieb. AAK kompenzuje poškodenie osôb s ťažkou komunikačnou schopnosťou, predovšetkým u ľudí s ťažkým telesným, mentálnym alebo kombinovaným postihnutím. Podporuje už existujúce, ale nedostatočné komunikačné schopnosti. Využívanie najmodernejších technológií pre AAK pomáha odstrániť naučenú komunikačnú pasivitu klientov, s ktorou častokrát do nášho zariadenia prichádzajú, motivuje ich k ďalšej komunikácii a zabezpečuje im kvalitnejšiu interakciu s okolím.

V roku 2020 sa zariadeniu tiež podarilo dokončiť niektoré menšie projekty z predchádzajúceho obdobia alebo zrealizovať nové menšie projekty, ktoré sú zamerané hlavne na skvalitnenie poskytovaných sociálnych služieb a zmysluplného trávenia času klientov. Medzi takéto projekty patrí:

- *dokončenie kuchyne na kulinoterapiu v priestoroch telocvične – osadenie kuchynskej linky, napojenie na vodu a elektriku, osvetlenie a zútulnenie prostredia,*
- *drobná prerábka a zútulnenie priestorov telocvične – vymaľovanie šatní a polozenie novej podlahy v šatni,*
- *stavba prístrešku pri vchode do kuchyne v priestoroch telocvične, ktorá bola financovaná z OZ IBA SPOLU za pomoci firmy Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o.*
- *vybudovanie malej záhradky na pestovanie zeleniny a bylín,*
- *vytvorenie samostatnej kancelárie pre vedúcu inštruktorku sociálnej rehabilitácie v už jestvujúcich priestoroch budovy a tým aj zabezpečenie ďalšej vhodnej miestnosti pre individuálnu prácu s klientom.*

Spolupráca CSS EDEN s ostatnými poskytovateľmi sociálnych služieb (verejnými aj neverejnými) v roku 2020 prebiehala aj prostredníctvom vzájomnej pomoci a podpory počas pandémie ochorenia Covid-19. CSS EDEN sa prostredníctvom zamestnancami založeného občianskeho združenia IBA SPOLU podieľalo na uskladnení a následnej distribúcii daru od SPP Harmanec v podobe toaletného papiera pre poskytovateľov sociálnych služieb. Aj keď to zamestnancom CSS EDEN zobralo čosi z ich bežného pracovného času, bola to veľmi príjemná a na výmenu informácií bohatá skúsenosť. Pomocnú ruku opäť poskytla aj susediaca firma **Rettenmeier Tatra Timber s.r.o.**

CSS EDEN dlhoročne spolupracuje so spoločnosťou Tabita, s.r.o., ktorá je zakladateľom **Inštitútu kvality sociálnych služieb** a spoluzakladateľom **Akadémie vzdelávania a výskumu v sociálnych službách**. V roku 2020 bola spolupráca z dôvodu prepuknutej pandémie významná pri tvorbe vzorového krízového plánu pri riadení činností zameraných na predchádzanie vzniku a šíreniu ochorenia Covid-19, resp. iných prenosných ochorení.

Táto spolupráca sa neskôr rozšírila aj na testovanie nového softwaru pre zariadenia sociálnych služieb. Keďže v sociálnych službách narastal dopyt po kvalitnom softvérovom systéme, ktorý by prepájal zmluvné, diagnostické, metodické a výkonnostné vzťahy a vytváral z nich komplexnú informáciu o klientoch v zariadení, združením expertov z oblasti kvality sociálnych služieb a moderných informačných technológií, vznikla spoločnosť CareSee s.r.o. Naša organizácia využíva v súčasnosti jeden z najpoužívanejších softwarových systémov v sociálnych službách, ktorý už ale požiadavky zariadenia nevie optimálne naplniť, nakoľko CSS EDEN pracuje s modelom ošetrovateľskej starostlivosti podľa Moniky Krohwinkel, ktorý tento program nezahŕňa. Z tohto dôvodu je množstvo interných dokumentov spracovávaných ručne, v písomnej forme, čo je v dnešnej dobe digitálnych technológií časovo neefektívne. Preto sa naša organizácia stala partnerom spoločnosti CareSee s.r.o. a s ďalšími vybranými zariadeniami v SR sa v roku 2020 podieľala na testovaní a identifikovaní svojich požiadaviek do pripravovaného softwarového systému.

CSS EDEN pravidelne spolupracuje s **Mestom Liptovský Hrádok** či už na menších alebo väčších projektoch a akciách. Inak tomu nebolo aj v roku 2020, kedy bola pre zariadenie spolupráca s mestom výraznou oporou pri zvládaní pandémie ochorenia Covid-19 v zariadení. Mesto Liptovský Hrádok zariadeniu bezodplatne zapožičalo 3 germicídne žiariče, ktoré výrazne uľahčovali prácu pri zvládaní karanténnych opatrení v zariadení počas druhej vlny pandémie Covid-19.

Pri zvládaní zavádzania preventívnych opatrení a karanténnych opatrení v zariadení, CSS EDEN spolupracovalo aj s Odborom krízového manažmentu MPSVR SR, kedy priamo zástupcovia krízového odboru analyzovali zvládnutie krízového riadenia v zariadení sociálnych služieb priamo v CSS EDEN formou osobnej návštevy.

Na zabezpečenie chodu prevádzky počas celého roka CSS EDEN disponovalo s financiami z bežných prostriedkov. V dodávateľsko-odberateľských vzťahoch zariadenie pracovalo na základe prieskumu trhu, príp. z už uzatvorených rámcových zmlúv centrálne vysúťažených komodít zriaďovateľom.

Verejným obstarávaním zariadenie uzatvorilo Rámcovú dohodu o poskytovaní služieb stravovania s dodávateľom Peter Mlynček PEMMEVA obchodno- reštauračné služby. Nakoľko dodávateľ vypovedal rámcovú dohodu, bolo ešte v ten istý rok zrealizované nové verejné obstarávanie a s novým vysúťaženým dodávateľom LPJ-GASTRO, s.r.o. bola uzatvorená Rámcová dohoda o poskytovaní služieb stravovania.

3. Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb

CSS EDEN za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 prijalo 5 nových prijímateľov sociálnych služieb. Z uvedeného počtu novoprijatých prijímateľov boli dvaja prijímatelia sociálnych služieb prijatí do domova sociálnych služieb a traja do špecializovaného zariadenia.

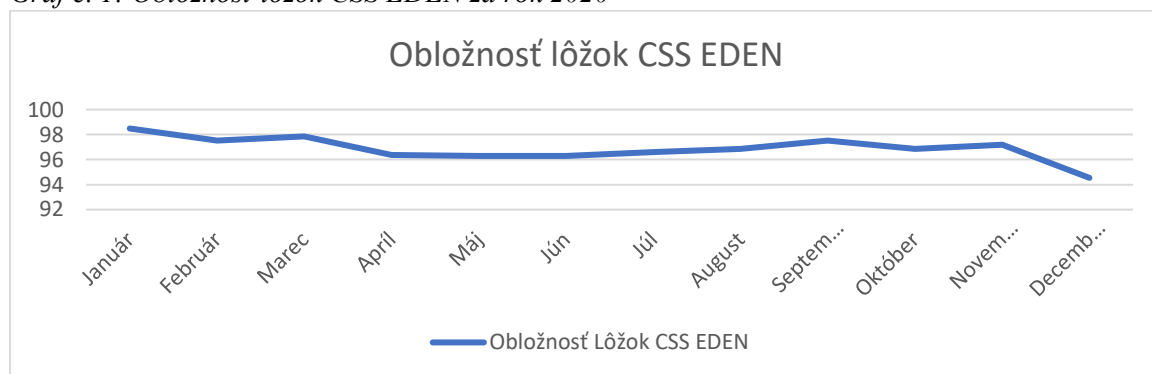
Z celkového počtu 76 prijímateľov sociálnych služieb k 31. decembru 2020 bolo v domove sociálnych služieb umiestnených 38 mužov a v špecializovanom zariadení 38 mužov.

Tabuľka č. 2: Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2020

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet PSS	79,77	79,00	79,26	78,07	78,00	78,00	78,26	78,45	79,00	78,45	78,73	76,68
Kapacita	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00	81,00
Obložnosť (%)	98,49	97,53	97,85	96,38	96,30	96,30	96,61	96,85	97,53	96,85	97,20	94,45

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 1: Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2020

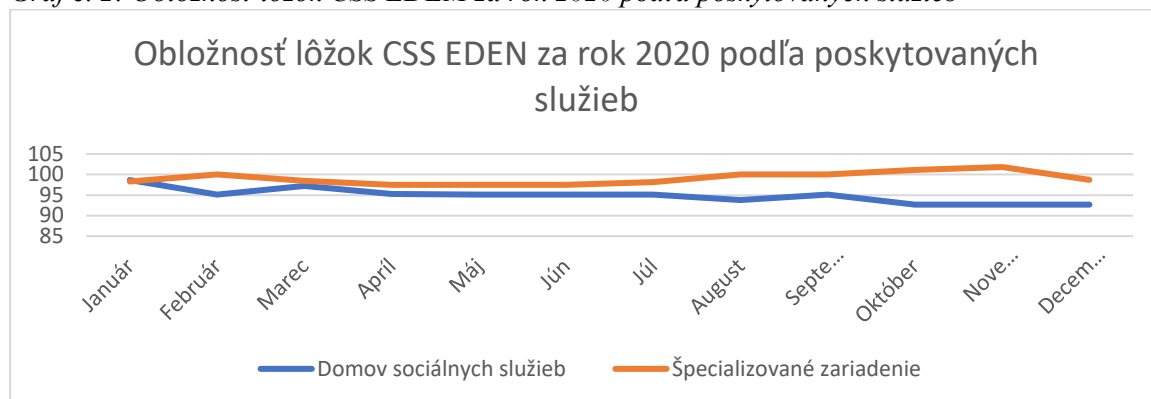
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka č. 3: Obložnosť lôžok CSS EDEN za rok 2020 podľa poskytovaných služieb

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Počet klientov	40,45	39,00	39,87	39,07	39,00	39,00	39,00	38,45	39,00	38,00	38,00	38,00
Domov sociálnych služieb - kapacita	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00	41,00
Obložnosť (%)	98,66	95,12	97,25	95,28	95,12	95,12	95,12	93,78	95,12	92,68	92,68	92,68
Počet klientov	39,32	40,00	39,39	39,00	39,00	39,00	39,26	40,00	40,00	40,45	40,73	38,58
Špecializované zariadenie - kapacita	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Obložnosť (%)	98,31	100,00	98,47	97,50	97,50	97,50	98,15	100,00	100,00	101,13	101,83	96,45

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 2: Obložnosť lôžok CSS EDEM za rok 2020 podľa poskytovaných služieb

Zdroj: Vlastné spracovanie

Počas roka 2020 bolo poskytovanie sociálnych služieb v CSS EDEN ukončené deviatim prijímateľom sociálnych služieb, z toho piatim z dôvodu úmrtia, dvom z dôvodu nástupu na ústavnú ochrannú psychiatrickú liečbu a dvom na vlastnú žiadosť. Z tohto počtu prijímateľov sociálnych služieb, ktorým bolo v roku 2020 ukončené poskytovanie sociálnej služby, boli piati z domova sociálnych služieb a štyria zo špecializovaného zariadenia.

Cieľovou skupinou prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN sú dospelí muži všetkých vekových kategórií – prijímatelia, ktorí vzhľadom na svoj zdravotný stav potrebujú pomoc, podporu, starostlivosť a dohľad takou formou a v druhu sociálnej služby, ktorú poskytuje zariadenie. Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2020 bola od 19 rokov do 79 rokov. Vekový priemer ku koncu roku 2020 bol v domove sociálnych služieb 45,1 rokov, v špecializovanom zariadení 56,6 rokov a celkovo v CSS EDEN 50,8 rokov.

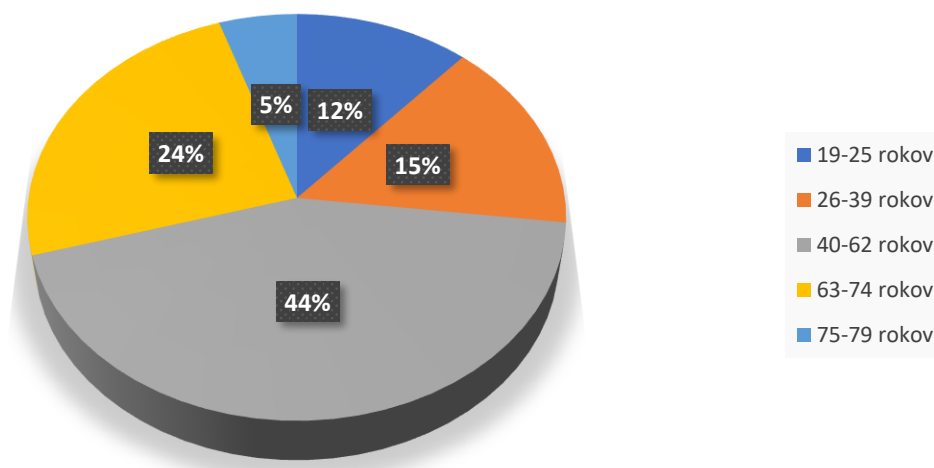
Tabuľka č. 4: Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2020

	DSS	ŠZ	spolu
15-18 rokov	0	0	0
19-25 rokov	6	3	9
26-39 rokov	10	2	12
40-62 rokov	17	17	34
63-74 rokov	5	14	19
75-79 rokov	0	4	4
80-84 rokov	0	0	0
85-89 rokov	0	0	0
nad 90 rokov	0	0	0

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 3: Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2020

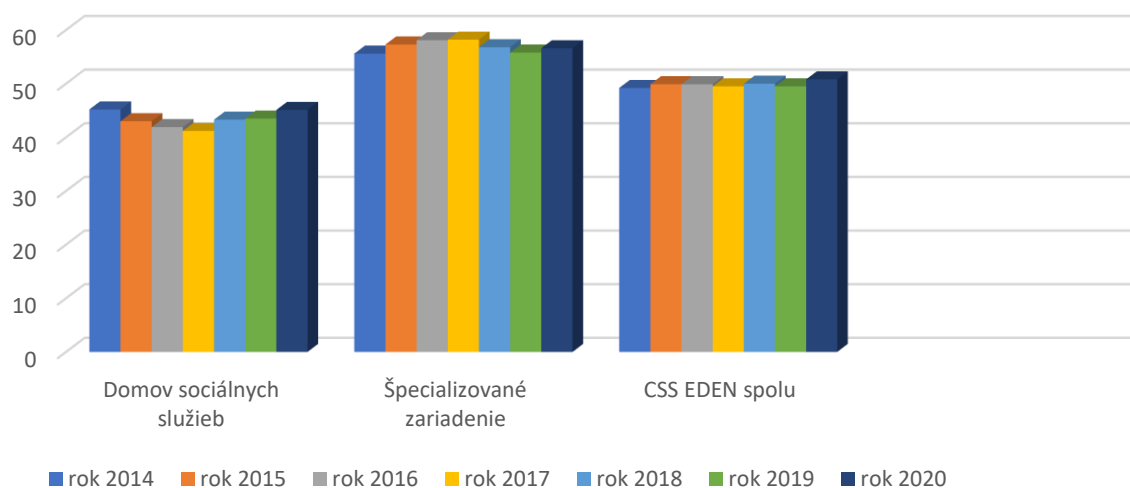
Veková štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN ku dňu 31.12.2020

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 4: Priemerný vek prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN za obdobie rokov 2014 - 2020

Priemerný vek prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN za obdobie rokov 2014 - 2020

Zdroj: Vlastné spracovanie

Pomerne výraznú skupinu prijímateľov sociálnych služieb tvoria prijímatelia sociálnych služieb s obmedzenou spôsobilosťou na právne úkony alebo prijímatelia sociálnych služieb, ktorí sú úplne pozbavení spôsobilosti na právne úkony. Takýto zásah do práv prijímateľov sociálnych služieb nesmie byť chápaný ako možnosť rozhodovať za nich vo všetkých sférach života, ale ako nástroj na ochranu práv a právom chránených záujmov prijímateľov sociálnych služieb v súvislosti s ich telesným, duševným a mentálnym handicapom. Aj prijímatelia sociálnych služieb pozbavení spôsobilosti na právne úkony disponujú spôsobilosťami v rôznych sférach života, preto sú podporovaní

v rozhodovaní vo veciach bežného života, vo vyjadrovaní svojho názoru a pokiaľ je to možné vzhľadom k zdravotnému stavu, aj v podávaní žiadostí o prinavrátenie spôsobilosti na právne úkony v rámci sociálneho poradenstva.

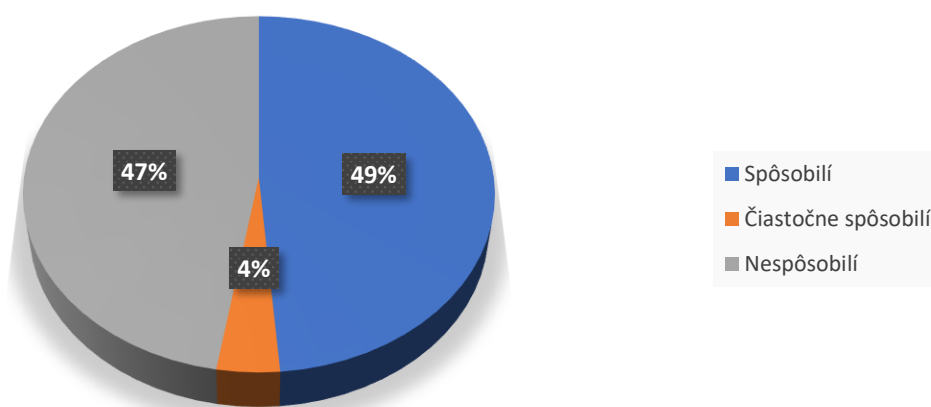
Tabuľka č. 5: Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN podľa spôsobilosti na právne úkony k 31.12.2020

	DSS	ŠZ	spolu
spôsobilí	20	17	37
čiastočne spôsobilí	1	2	3
nespôsobilí	17	19	36

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf č. 5: Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN podľa spôsobilosti na právne úkony k 31.12.2020

Štruktúra prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN podľa spôsobilosti na právne úkony k 31.12.2020

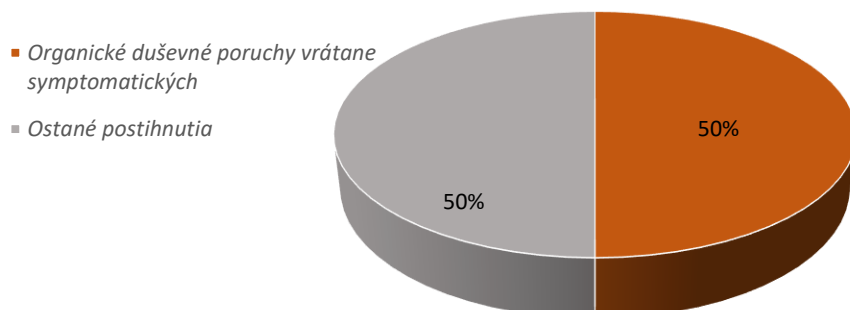
Zdroj: Vlastné spracovanie

Na úseku zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti je zabezpečovaná ošetrovateľská a opatrovateľská starostlivosť o prijímateľov sociálnych služieb s viacnásobnými ochoreniami a postihnutiami. Dochádza k prelinaniu sa viacerých ochorení a postihnutí a preto sú vybrané najčastejšie sa vyskytujúce psychiatrické a neurologické diagnózy v zariadení CSS EDEN (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb) na porovnanie ich výskytu oproti ostatným ochoreniam a postihnutiam v zariadení.

Medzi veľkú skupinu postihnutí vyskytujúcu sa u prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz zahrnutých do Organických duševných porúch vrátane symptomatických, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F09.

Graf č. 6: Organické poruchy vrátane symptomatických (F00.0-F09)

**Organické duševné poruchy vrátane symptomatických
F00.0-F09
(ku dňu 31.12.2020)**

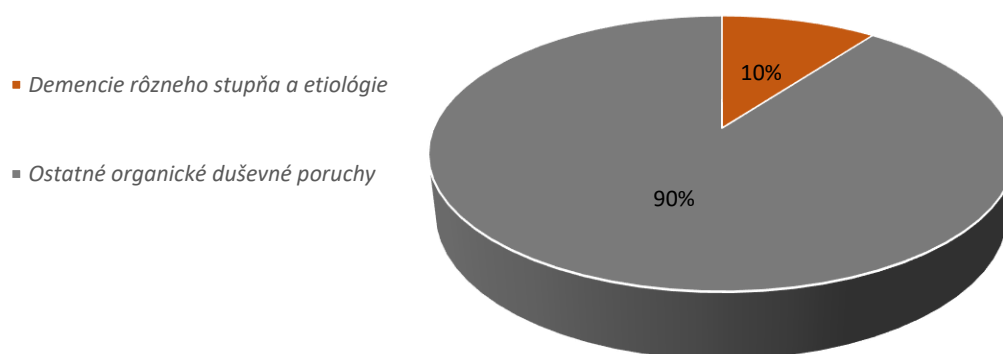

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi často sa vyskytujúce diagnózy v rámci Organických duševných porúch vrátane symptomatických v CSS EDEN sú demencie rôzneho stupňa a etiológie, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F00.0-F03.

Graf č. 7: Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických duševných porúch vrátane symptomatických

**Demencie rôzneho stupňa a etiológie v skupine Organických
duševných porúch vrátane symptomatických
(ku dňu 31.12.2020)**

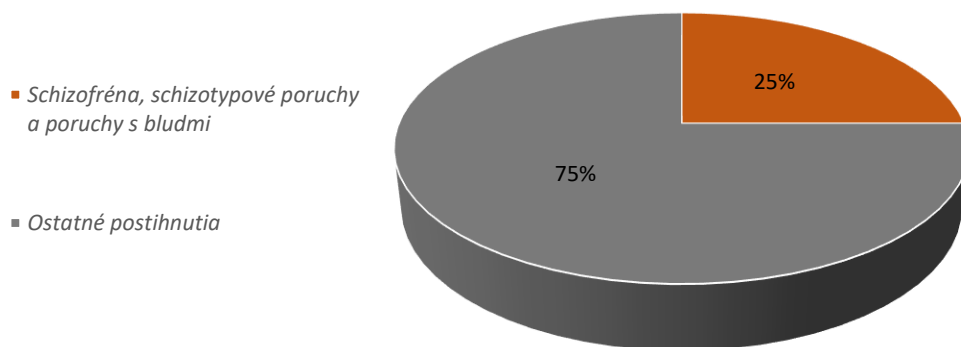

Zdroj: Vlastné spracovanie

Medzi najčastejšie sa vyskytujúce psychické poruchy medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN patrí skupina diagnóz Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F20.0-F29.

Graf č. 8: Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi

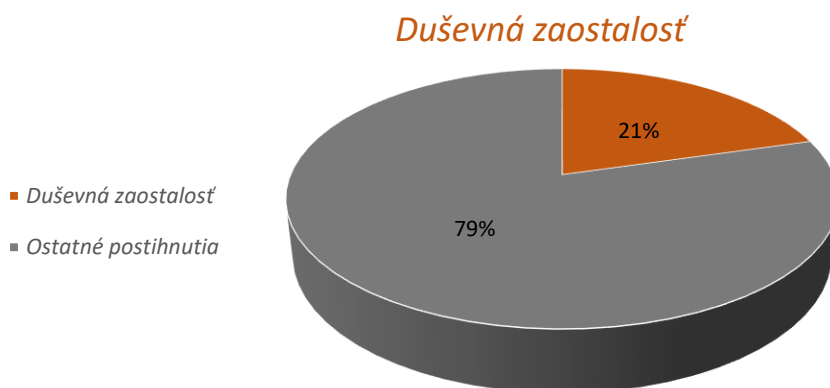
*Schizofrénia, schizotypové poruchy a poruchy s bludmi
(ku dňu 31.12.2020)*

Zdroj: Vlastné spracovanie

Poslednou počtom výraznejšou skupinou postihnutí vyskytujúcich sa medzi prijímateľmi sociálnych služieb CSS EDEN je Duševná zaostalosť, označenie podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb F70.0-F79.

Graf č. 9: Duševná zaostalosť

Zdroj: Vlastné spracovanie

V rámci ošetrovateľsko–opatrovateľskej starostlivosti o prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN, sa využíva aplikácia prvkov **Bazálnej stimulácie**[®] a to najmä pri prijímateľoch sociálnych služieb, u ktorých je potrebné stimulovať telesnú a duševnú zložku. Aplikácia prvkov Bazálnej stimulácie[®] umožňuje klientom vnímať vlastnú identitu, pomáha zlepšiť ich komunikáciu s okolím a zvládnuť orientáciu v priestore a čase.

VCSS EDEN je v rámci ošetrovateľsko-opatrovateľskej starostlivosti od roku 2019 je využívaná metóda **Validácie podľa Naomi Feil I.** Táto metóda je považovaná za vysoko morálnu podporu a formu pomoci, akú seniorom so syndrómom demencie možno poskytnúť. Úloha validácie, často najdôležitejšia, spočíva v pomoci starým a dezorientovaným ľuďom pri splnení ich poslednej životnej úlohy – zomrieť v pokoji a zmierený s okolím. Starý človek na to potrebuje dôveryhodného poslucháča, alebo poslucháčov, ktorí jeho pocity rešpektujú, berú ho vážne, potvrdzujú a veria, že sú pravdivé. Cieľom načúvania nie je rozvíjať klientovu fantáziu, ale pokúšať sa vyplaviť potlačené emócie, a tým čo najviac zmierniť jeho stres a úzkosť. Pri validácii, tak ako v celej ošetrovateľskej starostlivosti, je dôležitá empatia.

Spôsob správania sa klienta, ktorý môže pôsobiť zvláštne a nezvyčajne, je potrebné chápať v kontexte konkrétneho životného obdobia. Metóda validačnej terapie zamestnancom CSS EDEN pomáha porozumieť správaniu sa seniorov. Empatickým prístupom a špecifickými technikami zamestnanci pomáhajú seniorom získať svoju dôstojnosť.

V súvislosti s poskytovanou fyzioterapiou v zariadení využíva fyzioterapeutka rozmanité techniky, ktoré slúžia nielen ako prevencia, ale tiež pomáhajú s odstraňovaním rôznych problémov pohybového aparátu. Pri práci s klientmi s detskou mozgovou obrnou, s neurologickými poruchami a s ťažkými kombinovanými poruchami využíva **Bobath koncept** na dosiahnutie normalizácie svalového napätia. Na zlepšenie pohybu a senzibilitu klienta využíva špeciálnu **Kabatovu metódu**, ktorú aplikuje hlavne u klientov po cievnej mozgovej príhode.

4. Personálne podmienky a organizačná štruktúra poskytovateľa sociálnych služieb

Centrum sociálnych služieb EDEN, ako poskytovateľ sociálnych služieb, má vypracovanú štruktúru zamestnancov a počet pracovných miest, ktorá zodpovedá strategickej vízii, poslaniu a cieľu organizácie ako i počtu prijímateľov sociálnych služieb.

Kvalifikačné požiadavky na zamestnancov zariadenia, ich povinnosti a kompetencie sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, aby zamestnanci boli schopní zabezpečiť naplnenie individuálnych potrieb prijímateľov sociálnych služieb.

V roku 2020 v zariadení zabezpečovalo odborné a prevádzkové činnosti 53 zamestnancov, z toho 44 žien a 9 mužov. Poskytovateľ neprekročil maximálny počet prijímateľov sociálnych služieb na jedného zamestnanca a dodržal minimálny percentuálny podiel odborných zamestnancov na celkovom počte zamestnancov. K 31.12.2020 bolo v CSS EDEN zamestnaných 53 zamestnancov a 76 prijímateľov sociálnych služieb.

V roku 2020 zariadenie analyzovalo obsah pracovnej náplne sociálnych pracovníkov na sociálnej službe v DSS a v ŠZ. Výsledkom analýzy bolo zistenie, že sociálne pracovníčky vykonávajú 80 % administratívnych činností a nemajú dostatočný priestor na uplatňovanie postupov na dosiahnutie odborného zamerania poskytovanej sociálnej služby. Preto zariadenie v roku 2020 adresovalo svojmu zriaďovateľovi žiadosť o navýšenie počtu zamestnancov o jedného administratívneho pracovníka.

Výkon práce a odmeňovanie zamestnancov DSS a ŠZ sa riadi príslušnými ustanoveniami zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, zákonom č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme a zákonom č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Členenie zamestnancov podľa funkcií upravuje Organizačný poriadok a Organizačná štruktúra zariadenia. K 1.1.2020 sa zmenila organizačná štruktúra zariadenia a na úseku sociálnych služieb sa vytvoril dvojstupňový systém riadenia, ktorý vyplynul z organizačných potrieb zariadenia. Cieľom tejto zmeny je vytvorenie operatívneho prepojenia úseku zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti a úseku sociálnych služieb. V zmysle tejto organizačnej zmeny vznikla pozícia vedúcej inštruktorky sociálnej rehabilitácie, ktorej líniovými spolupracovníkmi sú pozície vedúcej opatrovateľky a sociálnych pracovníkov.

Každý poskytovateľ sociálnej služby musí mať v súlade s platnou legislatívou spracované štandardy kvality, ktoré popisujú ako má vyzeráť kvalitná sociálna služba. Na ich tvorbe sa podieľajú zamestnanci zariadenia a zaväzujú sa, že budú podľa nich postupovať. Podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby upravujú povinnosti, ktoré poskytovateľovi vyplývajú z jednotlivých ustanovení zákona o sociálnych službách Príloha č. 2 k zákonu č. 448/2008 Z. z. v znení zákona č. 485/2013 Z. z. Zákon 485/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, v § 104 určuje hodnotenie podmienok kvality poskytovaných sociálnych služieb.

V roku 2020 v súvislosti so šíriacou sa pandémiou ochorenia COVID – 19, CSS EDEN zaznamenalo zvýšený počet práceneschopných zamestnancov (ďalej len „PN“) a zamestnancov ošetrovujúcich člena rodiny (ďalej len „OČR“). Konkrétne sa jednalo o osemnásť zamestnancov, ktorí boli dočasne PN, či sa jednalo o potvrdené ochorenie alebo nariadenú karanténu a päť zamestnancov bolo na OČR pre zatvorené školské a predškolské zariadenia pre deti.

V roku 2020 zamestnanci CSS EDEN mali možnosť prvý krát po odpracovaní piatich rokov v zariadení využiť rekondičný pobyt. Rekondičný pobyt absolvovali 12 zamestnanci v Kúpeľoch Sliač v celkovej cene 3 096 Eur (cena na jedného zamestnanca 258 Eur/ 6 nocí). Zamestnanci taktiež využili aj možnosť zúčastniť sa na rekreačných pobytoch v celkovej sume 3 427,48 Eur / 16 osôb.

V zariadení CSS EDEN pracovali v roku 2020 piati zamestnanci ZŤP. Z toho traja zamestnanci poberali čiastočný invalidný dôchodok.

V mesiaci november 2020 po plošnom testovaní zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby, bolo detekované ohnisko nákazy medzi prijímateľmi sociálnej služby. Na základe týchto skutočností boli vytvorené oddelenia pre potvrdené prípady infekcie s vyčleneným personálom pre prácu v tejto infekčnej časti. I napriek tejto skutočnosti bola poskytovaná ošetrovateľská a zdravotná starostlivosť prijímateľom sociálnej služby podľa platných ošetrovateľských štandardov v plnom rozsahu.

Tabuľka č. 6: Štruktúra zamestnancov k 31.12.2020

Riaditeľ DSS a ŠZ	1	1
	1	Manažér kvality v sociálnych službách
	1	Psychológ
Ekonomický úsek	3	Ekonom
		Personalista, manažér pre ekonomiku a projekty
		Mzdár-hodpodár
Úsek sociálnych služieb	10	Sociálny pracovník - koordinátor
		Sociálny pracovník
		Vedúca inštruktorka sociálnej rehabilitácie
		Inštruktor sociálnej rehabilitácie
		Inštruktor rozvoja pracovných zručností
		Vodič-údržbár/Inštruktor rozvoja pracovných zručností
Úsek zdravotno-opatrovateľskej starostlivosti	27	Vedúca sestra
		Sestra
		Praktická sestra
		Fyzioterapeut
		Vedúca opatrovateľka
		Opatrovateľ
Hygienicko-prevádzkový úsek	9	Denná sestra
		Upratovačka
		Pomocná sila vo výdajni jedál
		Zamestnanec práčovne
Úsek údržby	1	Vodič-údržbár

Zdroj: Vlastné spracovanie

V priebehu roka 2020 zariadenie skončilo pracovný pomer s dvoma zamestnancami:

- s jedným zamestnancom bolo pracovný pomer ukončený okamžite
- jeden zamestnanec ukončil pracovný pomer dohodnutý na dobu určitú.

Voľné pracovné miesta boli obsadzované priebežne, do pracovného pomeru boli prijatí dvaja zamestnanci. K 31.12.2020 boli dve zamestnankyne na rodičovskej dovolenke.

Adaptačný proces

Pri prijímaní nových zamestnancov je rozhodujúcim kritériom odborná kvalifikovanosť pre danú pracovnú pozíciu a osobnostné predpoklady zamestnanca. Počas adaptačného procesu je poskytované novým zamestnancom zaškoľovanie v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Je vypracovaný individuálny plán adaptačného procesu, jeho priebežné a záverečné hodnotenie a výsledkom hodnotenia je rozhodnutie o prípadnom predĺžení zaškoľovacieho procesu alebo o ukončení pracovného pomeru s novoprijatým zamestnancom. V roku 2020 bolo výsledkom hodnotenia adaptačného procesu vedúcimi pracovníkmi zotrvanie 6 zamestnancov po skúšobnej dobe v pracovnom pomere na dobu určitú.

Vzdelávanie

Cieľom zariadenia je vzdelávanie a zvyšovanie odbornej spôsobilosti zamestnancov, vytváranie podmienok na optimálne naplňovanie cieľov a poslania organizácie. Preto i v roku 2020 zariadenie poskytlo vzdelávanie zamestnancom zariadenia zamerané na zabezpečenie profesionálneho výkonu sociálnych služieb a tým aj kvality poskytovaných sociálnych služieb.

Zariadenie okrem vzdelávania na rôznych kurzoch, seminároch formou externého vzdelávania, poskytuje a vykonáva interné školiace aktivity. V roku 2020 bolo interné vzdelávanie zamerané najmä na zvládanie pandemického obdobia, na operatívne školenia zavádzaných preventívnych opatrení v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19 realizované vrchnou sestrou, ale aj na krízovú intervenciu zameranú na zvládanie krízových situácií realizované psychologičkou zariadenia.

Pandémia ochorenia Covid – 19 a nevyhnutné vnútroštátne opatrenia prijaté na boj proti šíreniu koronavírusu, značne narušili poskytovanie príležitosti na vzdelávanie zamestnancov. Preto zariadenie využilo možnosti online vzdelávania formou odborných seminárov a kurzov.

Tabuľka č. 7: Vzdelávanie zamestnancov CSS EDEN v roku 2020

mesiac	názov vzdelávania	počet zúčastnených zamestnancov
január 2020	Interné vzdelávanie – Dodržiavanie ľudských práv	11
február 2020	Školenie v modeli CAF a samohodnotení	13
	Interné vzdelávanie – Prejavy týrania a násillia u klientov s viacnásobným postihnutím	6
marec 2020	Interné vzdelávanie – Prejavy týrania a násillia u klientov s viacnásobným postihnutím	26
	Školenie BOZP a PO	51
	Interné vzdelávanie – Krízová intervencia	42
	Školenie ŽSK – Zníženie rizika šírenia nebezpečných nákaz v zariadeniach	1

	poskytujúcich zdravotnú a sociálnu starostlivosť na území ŽSK	
	Seminár – Vznik pracovného pomeru zamestnancov domova dôchodcov, DSS, pracovné cesty	1
apríl 2020	Interné vzdelávanie – Krízová intervencia	4
máj 2020	Vzdelávací webinár – oboznámenie sa s novinkami Inkontinenčné pomôcky	7
jún 2020	Školenie v modeli CAF a samohodnotení	11
	Školenie – Obsluha na vyhradených technických zariadeniach	2
	Vzdelávací program – Starostlivosť o klientov s agresívnym správaním	1
	Seminár – Elektronická schránka štátnej správy a samosprávy	1
júl 2020	Interné vzdelávanie – Dodržiavanie ľudských práv	4
	Interné vzdelávanie – Zásady poskytovania prvej pomoci	14
	Interdisciplinárna psychogeriatrická starostlivosť	10
	Školenie BOZP a PO	1
	Inovácie vo vzdelávaní a opatere v Alzheimerovej chorobe a iných formách demencie	4
september 2020	Interné vzdelávanie – Krízová intervencia	2
	Interné vzdelávanie– Operatívne opatrenia ohľadom COVID-19	35
	Školenie CO	31
október 2020	Interné vzdelávanie– Operatívne opatrenia ohľadom COVID-19	7
	Školenie CO	22
	Školenie ŽSK– Transformácia z rozpočtovej organizácie na príspevkovú organizáciu	1
	Školenie ŽSK– Transformácia z rozpočtovej organizácie na príspevkovú organizáciu – účtovanie v PO	1
november 2020	Interné vzdelávanie – Krízová intervencia	2
	Školenie ŽSK – SMART sociálne inovácie	1
december 2020	Školenie – Účtovná uzávierka a zdaňovanie	1
	Školenie programu HACCP	26
	Školenie ŽSK – Inventarizácia majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov	1

5. Aktivity, voľný čas a príjemne strávené chvíle

Obdobie od marca 2020 sa vzhľadom na celospoločenskú situáciu a opatrenia zavedené v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia ochorenia Covid-19 aj v CSS EDEN nieslo v znamení prísnych preventívnych opatrení.

Aby táto náročná situácia, ktorá nastala, mala čo najmenší negatívny vplyv na fyzické, ale aj duševné zdravie klientov a aj zamestnancov, bolo prvoradou snahou plánovať a realizovať také aktivity, ktoré by tomu predchádzali. Napriek obmedzeniam, ktoré nedovoľovali vykonávať a zúčastňovať sa aktivít v rozsahu, ako by to bolo za iných okolností, boli kultúrno-spoločenské, športové a ďalšie aktivity súčasťou života v zariadení. Pri všetkých týchto činnostiach a stretnutiach bolo postupované v zmysle opatrení, usmernení, odporúčaní MPSVR SR, MZ SR, ÚVZ SR, RÚVZ LM a ŽSK a vždy s vedomím toho, že zdravie klientov a zamestnancov je najvyššou prioritou. Pozastavené boli skupinové aktivity a podpora klientov v zariadení sa realizovala takmer výlučne individuálne, príp. v maximálne šesťčlenných skupinkách.

Približne v lete prišlo prvé uvoľňovanie opatrení, kedy vždy po dôkladnom zvážení epidemickej situácie bolo možné v zariadení organizovať niektoré aktivity a podujatia aj pre väčšiu skupinku prijímateľov sociálnych služieb, avšak vždy výlučne len zariadenia CSS EDEN.

V predchádzajúcich rokoch sa klienti CSS EDEN radi zúčastňovali aj podujatí mimo zariadenia a za účasti prijímateľov sociálnych služieb aj z iných zariadení. To však v roku 2020 bolo takmer nemožné. Spoločné športové podujatia s klientmi z iného zariadenia boli zrealizované v období pred pandémiou ochorenia Covid-19, teda v mesiacoch január a február 2020.

Avšak ani takáto zložitá spoločenská situácia nezobrala klientom a zamestnancom CSS EDEN chuť, silu a snahu aktívne a zmysluplne tráviť voľný čas aspoň v uzatvorenej komunite.

5.1 Kultúrno – spoločenské podujatia

Neoddeliteľnou súčasťou života zariadenia sú kultúrne a spoločenské aktivity, čo je jedna z foriem trávenia voľného času klientov.

Pri výbere a organizovaní takýchto podujatí pre prijímateľov sociálnych služieb bolo cieľom, aby boli čo najzaujímavejšie a oslovili, čo najväčší počet klientov a aby klienti pri týchto aktivitách príjemne, ale aj účelne využili voľný čas, nadobudli pocit uvoľnenia a oddychu, ale tiež, aby sa aktívne do nich zapájali.

Medzi podujatia, kde nechýbala dobrá nálada a zábava, patrila v mesiaci február maškarný fašiangový ples. Klienti si za asistencie inštruktorov sociálnej rehabilitácie a inštruktora rozvoja pracovných zručností zhotovili kostýmy aj masky. Nechýbalo ani občerstvenie, ktoré klienti spoločne so zamestnancami pripravili pre svoje kamarátky zo zariadenia ŠZ a DSS Liptovský Hrádok, ktoré boli na ples pozvané.

V tomto mesiaci sa klienti zúčastnili aj fašiangového sprievodu v okresnom meste Liptovský Mikuláš.

Pred obdobím, o ktorom sme ešte netušili, že bude pre všetkých veľmi náročné, klienti absolvovali aj filmové predstavenie v kine v Liptovskom Mikuláši. To bolo v danom čase posledné podujatie, ktorého sa prijímatelia sociálnych služieb zúčastnili vo väčšej skupine a mimo zariadenia.

Situácia sa začala zlepšovať až v letných mesiacoch, čím došlo aj k čiastočnému uvoľneniu opatrení. Napriek tomu však správanie klientov a zamestnancov bolo zodpovedné a obozretné v plánovaní aktivít, kedy najväčší dôraz bol kladený na bezpečnosť, prevenciu a ochranu zdravia všetkých zúčastnených. Ako prvej aktivity v čase uvoľnenia opatrení sa prijímatelia sociálnych služieb zúčastnili tvorivých dielní, ktoré pre nich pripravilo Národopisné múzeum v Liptovskom Hrádku.

V náročných časoch pandémie sa ľudia po celom svete spájali prostredníctvom tanca Jerusalema. Fenomén vyjadrujúci solidaritu prišiel aj do Edenu, kedy zamestnanci spolu s klientmi týmto tancom na nádvorí zariadenia potešili seba aj klientov v karanténe. Tí si ho s radosťou pozreli z okien izieb.

5.2. Športové aktivity v CSS EDEN

Šport je aktivita, ktorá k CSS EDEN neodmysliteľne patrí a ktorou je zariadenie známe aj vo vzdialenejších kútoch Slovenska. Mnohí klienti zariadenia sú športovo založení a preto nie je prekvapením, že šport patrí takmer medzi ich každodenné aktivity.

Šport však nie je aktivita len o cvičení a dobrej zábave, ale aj o budovaní dobrej fyzickej kondície, prehlbovaní priateľstiev medzi klientmi, učení sa prijímať aj negatívne pocity z prehry a neúspechu a budovaniu trpezlivosti a sebavedomia.

Prijímatelia sociálnych služieb CSS EDEN vždy prejavovali veľký záujem zúčastňovať sa športových aktivít a podujatí, ktoré sú organizované nielen samotným zariadením, ale aj inými zariadeniami a organizáciami. Napriek tomu, že v roku 2020 z dôvodu nepriaznivej epidemickej situácie nebolo možné takéto podujatia uskutočňovať v rámci regiónu alebo kraja, na šport nezanevreli. Príležitostí venovať sa pohybu bolo dostatok aj v rámci komunity CSS EDEN. V danom čase, ale aj počas celého roka, veľmi často na tieto účely slúži budova telocvične a priestory záhrady za telocvičňou.

Medzi najobľúbenejšie športové aktivity prijímateľov sociálnych služieb patrí futbal, florbal, stolný tenis, plávanie, cyklistika, šach. Už prvý mesiac roku 2020 sa začal športovo. V CSS EDEN bol usporiadaný stolnotenisový turnaj, ktorého sa zúčastnili aj klientov ŠZ a DSS Liptovský Hrádok. Ďalšou príležitosťou športového vyžitia bola návšteva plavárne v hotely Máj v Liptovskom Jáne. Novinkou sa stalo pravidelné cvičenie v telocvični s externým profesionálnym trénerom, ktoré klientov veľmi oslovilo. Vyššie uvedené športové aktivity a návštevy športovísk v rámci regiónu, museli byť od marca 2020 odsunuté na neurčito, nakoľko si to vyžadovala nepriaznivá epidemická situácia a bezpečnosť zdravia klientov.

Ako bolo už spomenuté klienti CSS EDEN sú športovo zdatní a podávajú dobré výkony vo viacerých športových disciplínach. Pekné počasie radi využívajú na cyklotúry po blízkom ale aj vzdialenejšom okolí Liptovského Hrádku. Tieto cyklotúry sú vždy spojené aj so spoznávaním okolia a jeho zaujímavostí. Pre ďalšie športové vyžitie majú prijímatelia sociálnych služieb k dispozícii aj plne vybavenú fyzioterapeutickú miestnosť so širokou škálou náradia a pomôcok na cvičenie a budovu telocvične a jej areál s futbalovou plochou.

Posledné teplé slnečné dni prijímatelia sociálnych služieb trávili tiež aktívne a to na športových hrách organizovaných len v rámci zariadenia CSS EDEN. Bola na nich vysoká účasť a podľa reakcií klientov sa športový deň vydaril.

5.3 Leto spojené s oddychom aj so spoznávaním

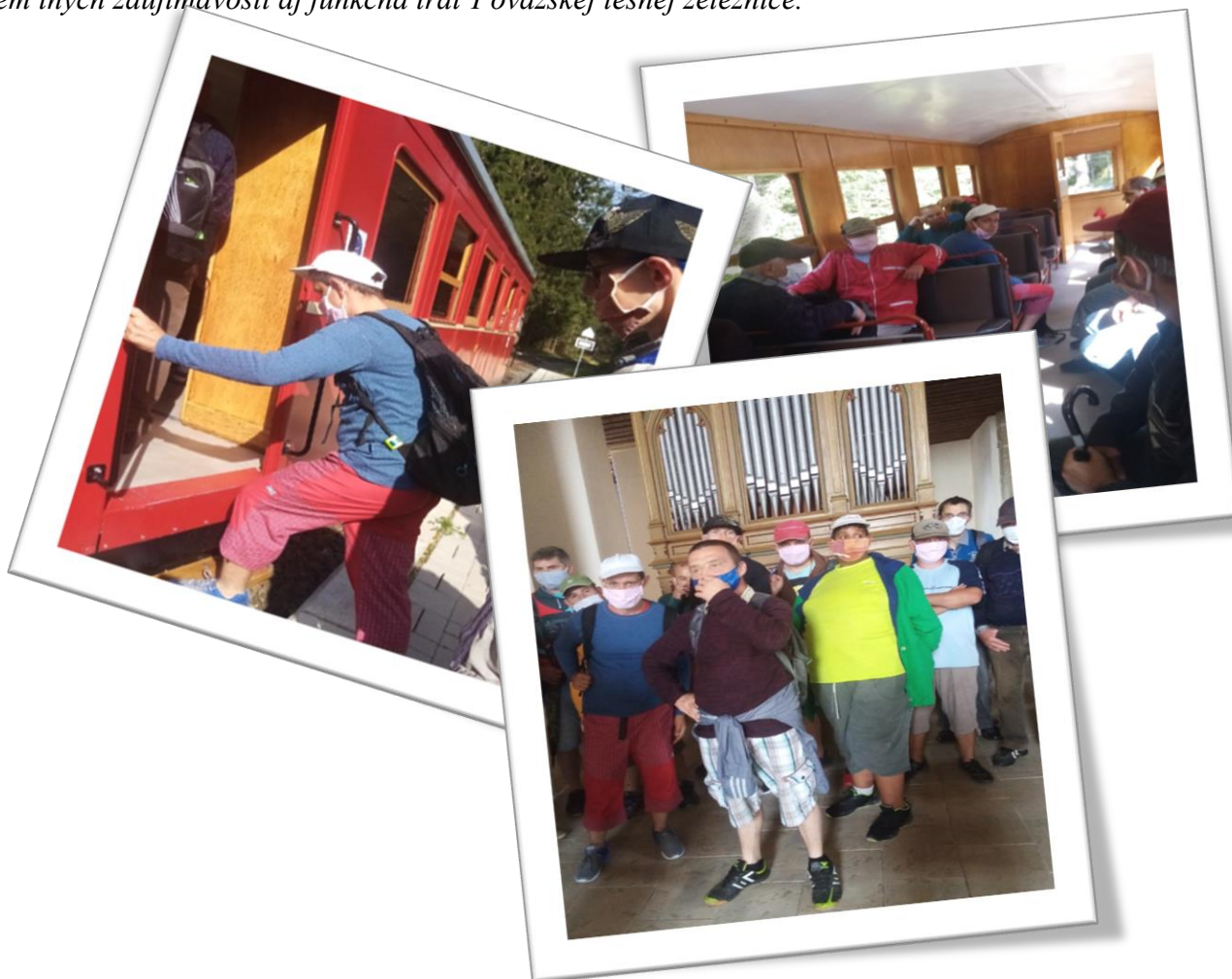
Pandémia ochorenia Covid-19 a s ňou súvisiace rozhodnutia a odporúčania obmedziť sociálne kontakty ako ochranu pred nakazením sa, bola pre väčšinu ľudí novou životnou situáciou. Preto pri príchode leta, po tak náročných predchádzajúcich mesiacoch, všetci pociťovali oveľa väčšiu potrebu oddychu, načerpania nových síl a oživenia sociálnych kontaktov.

Pri plánovaní letných aktivít prijímateľov sociálnych služieb v CSS EDEN bol veľký dôraz kladený na to, aby klienti trávili podľa možností najviac času na čerstvom vzduchu a pokiaľ to situácia dovoľí aj mimo zariadenia. Podarilo sa, tak ako už po niekoľko predchádzajúcich rokov, aj tento začiatok leta zahájiť rekreačným pobytom vo Vavrišovo. No tentokrát klientom CSS EDEN nerobili spoločnosť klienti iných zariadení v rámci ŽSK. Rekreačného pobytu sa po prvýkrát nezúčastnili ich priatelia a kamaráti z DSS SYNNÓMIA zo Žiliny a CSS FANTÁZIA z Kysuckého Nového Mesta, tak ako to bolo po minulé roky. Už tradične do programu bolo zaradené varenie gulášu, opekanie a grilovanie a samozrejme, nezabudlo sa ani na turistiku. Počas celého pobytu nechýbala ani zábava pri rôznych športových aktivitách, spoločenských hrách, ohni a speve.

Ďalšou z letných a príjemných aktivít bol výlet do Žiarskej doliny na salaš Žiar, ktorý je svojimi výrobkami a dobrým jedlom známy nielen na Liptove, ale aj za hranicami okresu.

Letný čas klienti využili aj na návštevu Múzea liptovskej dediny v Pribyline, kde sa nachádza okrem iných zaujímavostí aj funkčná trať Považskej lesnej železnice.

5.4 Pomoc druhým

Verejnoprospešné aktivity a komunitné aktivity majú predovšetkým pre prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN veľký význam. Prinášajú im pocit spolupatričnosti a osožnosti, zvyšujú ich angažovanosť a motiváciu urobiť niečo prospešné pre iných. Preto sú práve aktivity zamerané na pomoc jednotlivcom alebo komunite každoročne súčasťou života v zariadení.

CSS EDEN sa už pravidelne zapája do aktivity Barlatón, na ktorej sa klienti a zamestnanci zúčastňujú spoločne. Ide o podujatie, ktoré sa v roku 2020 konalo už po šiestykrát. V tomto roku však z dôvodu, že nebolo možné organizovať hromadné podujatia, sa prvýkrát konal ako Virtuálny Barlatón. Podujatie každoročne organizuje Komunitná nadácia Liptov a vyzbierané finančné prostriedky putujú rodinám s hendikepovanými deťmi. Účasť na tomto podujatí nielen klientov, ale aj zamestnancov, vždy naplní dobrým pocitom, že pomáhame nielen svojmu zdraviu, ale aj tým, ktorí to potrebujú.

V rámci pomoci iným sa CSS EDEN každý rok zapája aj do dobročinnnej zbierky finančných prostriedkov pre onkologicky chorých pacientov „Deň narcisov“, ktorú organizuje Liga proti rakovine. V roku 2020 sa podujatie nieslo pod názvom „Deň narcisov špeciál“ a bolo bez tradičných

dobrovoľníkov v uliciach, ktorými sa každoročne stávali aj klienti a zamestnanci CSS EDEN. Aby tradícia účasti na tejto akcii nebola porušená, hlavne pre jej silnú myšlienku pomoci iným, okrem toho, že do zbierky finančne prispeli klienti aj zamestnanci, CSS EDEN sa zameralo aj na propagáciu tohto špeciálneho ročníka zbierky vyvesením propagačných a informačných materiálov na nástenkách.

Medzi najčastejšie aktivity zamerané pre pomoc komunite patrili pomocné práce pri upratovaní ciest, chodníkov a ďalších verejných priestranstiev mesta. Za túto snahu sa klientom CSS EDEN dostalo aj verejnej pochvaly na sociálnych sieťach, čo je pre nich aj motiváciou a dáva im vedieť, aká je ich pomoc dôležitá a potrebná. Zamestnanci CSS EDEN sú právom na nich hrdí za ich pracovitosť a ochotu. Do kategórie zapájania sa do vecí verejných prijímateľov sociálnych služieb CSS EDEN patrí aj „adoptovaný verejný kvetináč“ v meste Liptovský Hrádok, o ktorý sa klienti starajú.

Skupina Liptovský Hrádok
Facebook © 2020 27.8.2020

Ián Hečlo

TS: V posledných týždňoch nám v rámci vzájomnej spolupráce veľmi pomohli klienti CSS Eden. V celom meste očistili krajnice a tým nám umožnili venovať sa iným činnostiam, potrebným na chod mesta. Vďaka patrí aj vychovávateľom, ktorí denne hlásia dokončené úseky, aby sme kopy mohli odviezť. A hlavne dbajú, aby sa práce zaobíšli bez ujmy na zdraví. Ďakujeme

[9 komentárov 10 zdieľaní](#)

Super

Monika ...Naozaj to krásne zvládli. Ďakujeme. 🙌🙌❤️

Peter výborný počín, ďakujeme...

Janka Naši chlapi 👍

Gabriela Noo super... sú aj radi že sú von... Aj nám často pomáhajú okolo jednoty... Chválím

Anna Super akcia opakujú to každý rok, veľká vďaka im

Martúlik Super aj ja som vďaka nim kus dobrej práce odviezť vždy keď ich pozerám taký sú hrdí na to čo robia

Pavel ... POKLONA.

Anton Aj našu - Rázusovu pekne vyčistili, zaslúžia si pochvalu. Ďakujeme

Vlado St Sledujem ich prácu a veľká vďaka všetkým zainteresovaným za skrášľovanie nášho mestečka...

....pomáhame neznámym aj my sme od neznámymi obdarovaní....

V závere roka, v predvianočnom čase, keď aj CSS EDEN bolo skúšané pandémiou ochorenia Covid-19, sa opäť Slovenskom už po tretíkrát šírila krásna myšlienka projektu „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“. Projekt vyzýva dobrých ľudí, aby naplnili krabicu od topánok maličkosťami, ktoré by potešili seniorov a aj ostatných klientov zariadení. Celá organizácia tohto projektu v čase pandémie prebiehala za prísne stanovených preventívnych opatrení. CSS EDEN sa po prvýkrát zapojilo do tohto projektu. Klientom bolo doručených neskutočne veľa darčiek zabalených v krabičkách. Z obsahu každej krabičky bolo cítiť, že je pripravená s láskou, úctou, pochopením, štedrosťou a nezištnosťou. Okrem poďakovania odovzdaného pri preberaní darčiek bola všetkým darcom vyslovená vďaka aj prostredníctvom Mesačníka mesta Liptovský Hrádok.

POĎAKOVANIE za lásku zabalenú v krabičkách

V predvianočnom čase decembra 2020 sa veľké množstvo ľudí zapojilo do 3. ročníka celoslovenskej výzvy „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“. Krásna myšlienka projektu, ktorý nadchol tisíce ľudí a ktorá nám všetkým dáva pocítiť a presvedča nás, že do malej krabičky je možné zabaliť veľmi veľa lásky, pochopenia, spolupatričnosti a úprimných prání. Tieto krabičky spájajú ľudí z celého Slovenska a ukazujú to veľké dobro, ktoré v nich je.

Napriek tomu, že tretí ročník projektu a zbierky bol poznačený pandémiou, o to silnejšia bola jeho myšlienka. Obrovskú štedrosť v podobe darčiek v krabičkách pocítili aj klienti nášho zariadenia. Bolo nádherné vidieť na ich tvárach úprimnú radosť, prekvapenie, ale aj dojatie z obsahu darčeka. Takmer každá krabička v sebe ukrývala aj napísaný vianočný pozdrav a krásne úprimné želania, ktoré aj nás zamestnancov zariadenia v nejednom prípade doslova priviedli k slzám. Chceme sa preto v mene klientov a samozrejme aj nás zamestnancov touto cestou srdečne poďakovať všetkým Vám, známym aj neznámym, z blízkeho aj vzdialenejšieho okolia, za Vašu štedrosť, pozornosť, láskavé a úprimné slová a srdcia, za Vaše skutky, ktoré robia šťastnými aj iných. Súčasne vyjadrujeme obdiv a vďaka všetkým, ktorí sa spolupodieľali na tvorbe a realizácii tohto projektu.

ĎAKUJEME
Klienti a zamestnanci Centra sociálnych služieb EDEN Liptovský Hrádok

5.5 Z každého rožka troška

Život prijímateľov sociálnych služieb v zariadení zahŕňa aj mnoho ďalších činností a aktivít, ktorých sa veľmi radi zúčastňujú. Nie je žiadnym prekvapením, že medzi najžiadanejšie aktivity spojené s rozvojom pracovných zručností je u klientov, mužov, kulinoterapia. Ich snaha a pracovitosť je obdivuhodná. Tak tomu bolo aj pri záhradkárskych prácach v záhrade. Za asistencie inštruktorov sociálnej rehabilitácie klienti pripravili na pestovanie rôzneho druhu zeleniny záhony, či už priamo v pôde alebo záhony vyvýšené. Práca v záhrade od skorej jari sa pre nich stala relaxom a činnosťou, prostredníctvom ktorej mohli v pravom slova zmysle denno-denne vidieť plody svojej práce. Z vypestovaných produktov sami pripravovali rôzne jedlá. Tým aj v rámci kulinoterapie nadobúdali nové skúsenosti a zručnosti pri varení, pečení a príprave rôznych studených jedál a dobrôt.

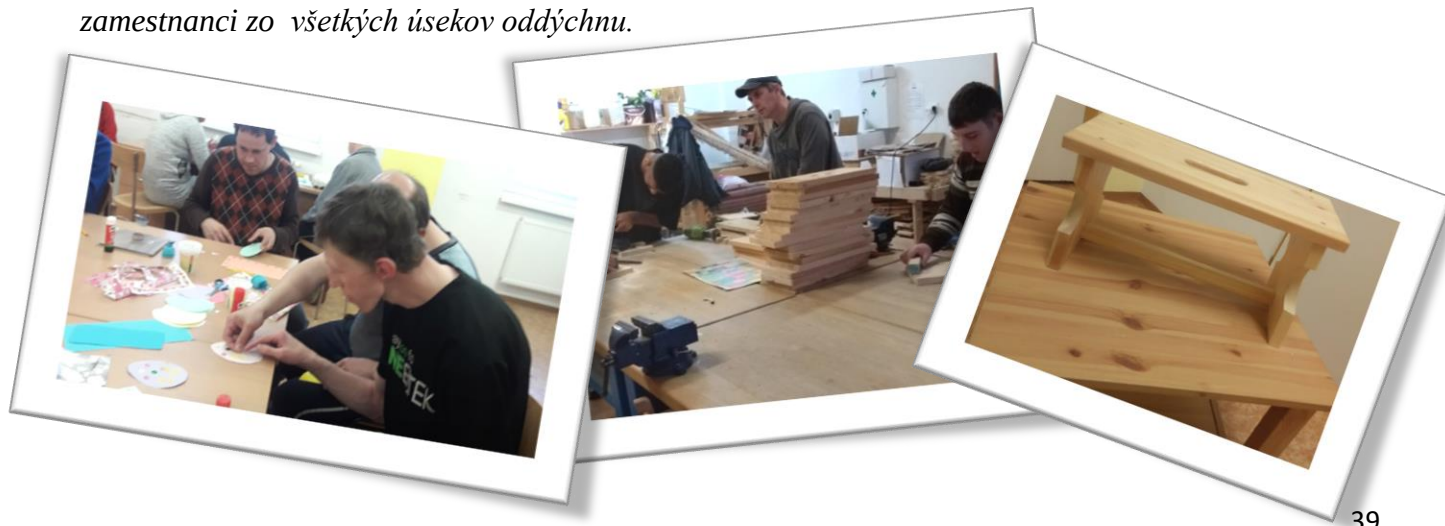

Samozrejme, záhrada nie je využívaná len na pestovanie zeleniny a s tým spojenou prácou, ale tiež na oddych a príjemné trávenie letných dní. Klienti, ale aj zamestnanci majú v záhrade k dispozícii altánok, lavičky, trávnatú plochu na rôzne druhy športov, oddychu a iných aktivít.

Klienti sa nestratia ani pri činnostiach, kde je potrebné zapojiť svoju fantáziu a šikovnosť. Je pre nich už prirodzené pracovať a využívať na výrobu rôznych predmetov, dekorácií, výrobkov, rôznorodý materiál. Medzi materiály, s ktorými ich najviac baví pracovať patrí drevo. Dalo by sa povedať, že práca s drevom a výrobky z neho charakterizujú CSS EDEN. Stolčky a hokerlíky či už upravené na prírodno, alebo servítkovou technikou, sú tradičnými výrobkami z dielne CSS EDEN, s ktorými sa zariadenie prezentuje nielen v rámci ŽSK, ale po celom Slovensku.

Za tradíciou možno pokladať aj výrobu veľkonočných a vianočných pozdravov pre ŽSK, pre ktorý sme pozdravy zhotovili už niekoľkokrát. Je to činnosť, pri ktorej si spoločne klienti a aj zamestnanci zo všetkých úsekov oddýchnu.

V predchádzajúcich rokoch sa v zariadení klienti často stretávali aj so zástupcami iných organizácií, spoločností, združení, ktorí pre nich pripravili vždy zaujímavý program. Boli to rôzne besedy, prednášky, divadelné predstavenia, ukážky a podobne. Rok 2020 však takýmto aktivitám neprial z dôvodu prijatých preventívnych opatrení. Napriek tejto neľahkej situácii, klienti mali dostatok možností dozvedať sa a získavať nové zaujímavé informácie a vedomosti. Všetky tieto aktivity mali v réžii odborní zamestnanci CSS EDEN, ktorí pre klientov pripravili niekoľko zaujímavých kvízov, prezentácií, besied k významným mesiacom, dňom, udalostiam, napr. .kvíz Poznaj svoj kraj, Marec mesiac knihy, Deň obetí banských nešťastí, Medzinárodný deň čokolády, Medzinárodný deň pozitívneho myslenia, Október – mesiac úcty k starším, Svetový deň Guinnessových rekordov, Svetový deň ochrany zvierat a mnoho ďalších.

Medzi milé aktivity klientov možno zaradiť aj gratulácie k ich sviatkom. Vzájomne na seba nezabúdajú a osobitnú pozornosť venujú oslávencom, ktorí dosiahli okružle narodeniny.

Ako už bolo spomenuté, veľká časť aktivít, podujatí a rôznych ďalších činností je realizovaná v budove telocvične a jej areály. Tento objekt bol daný do správy CSS EDEN v roku 2017 a od tej doby prešiel postupne rekonštrukciou a zmenami v interiéri a v exteriéri. Tento objekt poskytuje veľké možnosti pre trávenie času klientov, čo sa naplno prejavilo hlavne v období pandémie ochorenia Covid-19. Preto niet divu, že klienti sa na mnohých menších úpravách podieľali vlastnou prácou a za ich pomoci boli vymaľované vnútorné priestory telocvične, terénne úpravy záhrady, výsadba okrasných kríkov, pestovanie zeleniny a v neposlednom rade pravidelná údržba a skrášľovanie záhrady. Sami klienti si uvedomovali, že telocvična a priestory záhrady im poskytujú bezpečné miesto pre trávenie príjemných letných a jesenných dní uprostred zúriacej pandémie ochorenia Covid-19.

Celospoločenská situácia a od marca 2020 zavedené preventívne opatrenia v súvislosti s nebezpečenstvom šírenia ochorenia COVID-19, výrazne ovplyvnili osobné kontakty klientov s ich príbuznými a priateľmi. Počas vydaného zákazu návštev v CSS EDEN komunikácia klientov s rodinnými príslušníkmi a inými blízkymi osobami prebiehala predovšetkým telefonicky alebo online, využívajúc sociálne siete, dostupné komunikačné platformy alebo dostupné mobilné aplikácie. Komunikácia bola tiež prípadne doplnená aj o nahraté videá, hlasové správy, fotografie.

6. *Financovanie sociálnych služieb a úhrady za poskytované sociálne služby*

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 25.11.2019 uznesením č. 5/15 schválilo rozpočet na rok 2020 v celkovej sume **1 248 539 Eur**. V priebehu roka 2020 bol na základe rozpočtových opatrení ŽSK upravený schválený rozpočet na sumu **1 318 970 Eur**. Zariadenie v roku 2020 hospodárilo s nasledovným rozpočtom:

Tabuľka č. 8: Rozpočet CSS EDEN na rok 2020

POLOŽKA	SCHVÁLENÝ ROZPOČET V €	UPRAVENÝ ROZPOČET V €
610 Mzdy	657 449 €	690 168 €
620 Poistné a príspev. do poisťovní	243 986 €	256 469 €
630 Tovary a služby	342 175 €	370 404 €
640 Transfery	4 929 €	1 929 €
BEŽNÉ VÝDAVKY SPOLU	1 248 539 €	1 318 970 €
713 001 Nábytok	0 €	0 €
713 004 Pr. stroje	0 €	0 €
714 001 Auto	0 €	0 €
716 Prípravná a projektová dokumentácia	0 €	0 €
717 002 Rekonštrukcia a modernizácia	0 €	0 €
717 003 Prístavby	0 €	0 €
KAPITAL.VÝDAVKY SPOLU	0 €	0 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

Rozpočet v roku 2020 bol tvorený finančnými prostriedkami od zriaďovateľa, finančnými prostriedkami za stravné, finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu – z dotácií. Výška čerpania finančných prostriedkov za rok 2020 je uvedená v tabuľke č. 9.

V roku 2020 mala dopad na rozpočet pandémie respiračného ochorenia Covid-19. Organizácia sa musela pripraviť na možné prepuknutie pandémie v zariadení. Z bežných výdavkov sa minulo 6.220,- Eur na zabezpečenie OOPP pre zamestnancov, 2.399,- Eur na nákup dezinfekcie rúk, podláh a povrchov mimo bežnej spotreby a 782,- Eur na nákup pomôcok ako germicídny žiarič, teplomery.

Niekoľko násobné zvýšenie výdavkov je evidované aj pri zneškodňovaní nebezpečného odpadu, ktorý sa hromadil v zariadení – za nebezpečný biologický odpad (kontaminovaný odpad) sú považované aj použité overaly, rúška, rukavice, respirátory ale aj inkontinenčné pomôcky v prípade klientov s potvrdeným ochorením Covid-19. Tieto výdavky bude zariadenie znášať v roku 2021.

Tabuľka č. 9: Zdroje financovania CSS EDEN a čerpanie finančných prostriedkov.

ZDROJE FINANCOVANIA	ČERPANIE FP PODĽA ZDROJOV FIN.
41: Zdroje VÚC	975 419 €
46: Vlastné zdroje	272 155 €
72 F : Réžia, stravné	18 302 €
72 a : Sponzorské	0 €
72 e : Poistné plnenie	0 €
111 : Zo štátneho rozpočtu	43 740 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

V roku 2020 sa CSS EDEN nepodarilo získať finančné dary od dobrovoľných darcov, ale získalo niekoľko vecných darov, za ktoré patrí darcom veľká vďaka, zvlášť v takej nepriaznivej dobe poznačenej pandemiou ochorením Covid-19. Tieto dary významným spôsobom pomohli zariadeniu zvládnuť neľahkú situáciu. Tieto dary boli vo forme:

- jednorázové obleky, dezinfekcia v sume 800,- Eur - Nadácia SPP, a. s.
- potravinové doplnky CENTRUM pre prijímateľov sociálnych služieb - ADRA o. z.
- 1 ks germicídny žiarič – Kto pomôže Slovensku
- 20 ks respirátor FFP2 – Kto pomôže Slovensku

Centrum sociálnych služieb EDEN poskytuje sociálne služby prijímateľom sociálnych služieb vo forme:

- domov sociálnych služieb
- špecializované zariadenie

Ekonomicky oprávnené náklady na 1 prijímateľa sociálnej služby Domova sociálnych služieb v roku 2020 predstavovali sumu 13 109,29,- Eur a priemerné ekonomicky oprávnené náklady na 1 prijímateľa sociálnej služby na mesiac predstavovali sumu 1 092,44,- Eur.

Ekonomicky oprávnené náklady na 1 prijímateľa sociálnej služby Špecializovaného zariadenia v roku 2020 predstavovali sumu 16 270,43,- Eur a priemerné ekonomicky oprávnené náklady na 1 prijímateľa sociálnej služby na mesiac predstavovali sumu 1 355,87,- Eur.

Priemerná úhrada na 1 prijímateľa sociálnej služby na mesiac bola 281,18,- Eur.

7. Plán financovania sociálnych služieb na rok 2021

Zastupiteľstvo ŽSK na svojom zasadnutí dňa 21.12.2020 uznesením číslo 4/22 schválilo rozpočet Žilinského samosprávneho kraja na rok 2021 a príspevok pre naše zariadenie v celkovej sume **1 147 355,- Eur**. Kapitálové výdavky na rok 2021 neboli schválené. Od 1.1.2021 dochádza k zmene právnej formy, k zmene rozpočtovej organizácie na príspevkovú organizáciu. Organizácia tak bude rozpočet na rok 2021 plánovať ako vyrovnaný z finančných prostriedkov od zriaďovateľa vo forme príspevku ako aj z úhrad prijímateľov sociálnych služieb pre daný rok, ktoré sa stávajú príjmom organizácie. Rozpočet je spracovaný na základe skutočného čerpania finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. Skutočné čerpanie finančných prostriedkov je spracovávané v programe ISPIN a mesačne elektronicky predkladané zriaďovateľovi na odbor sociálnych vecí a ekonomický odbor – oddeleniu financií, rozpočtu a cien. Na rok 2021 bol Centru sociálnych služieb EDEN pridelený nasledovný rozpočet:

Tabuľka č. 10: Rozpočet na rok 2021

VÝDAVKY	SUMA
Výdavky celkom	1 147 355 €
Kapitálové výdavky	0 €
Bežné výdavky /41/	1 147 355 €
Z toho:	
610 Mzdy	623 127 €
620 Poistné	229 435 €
630 Tovary a služby	292 893 €
640 Bežné výdavky	1 900 €

Zdroj: Vlastné spracovanie

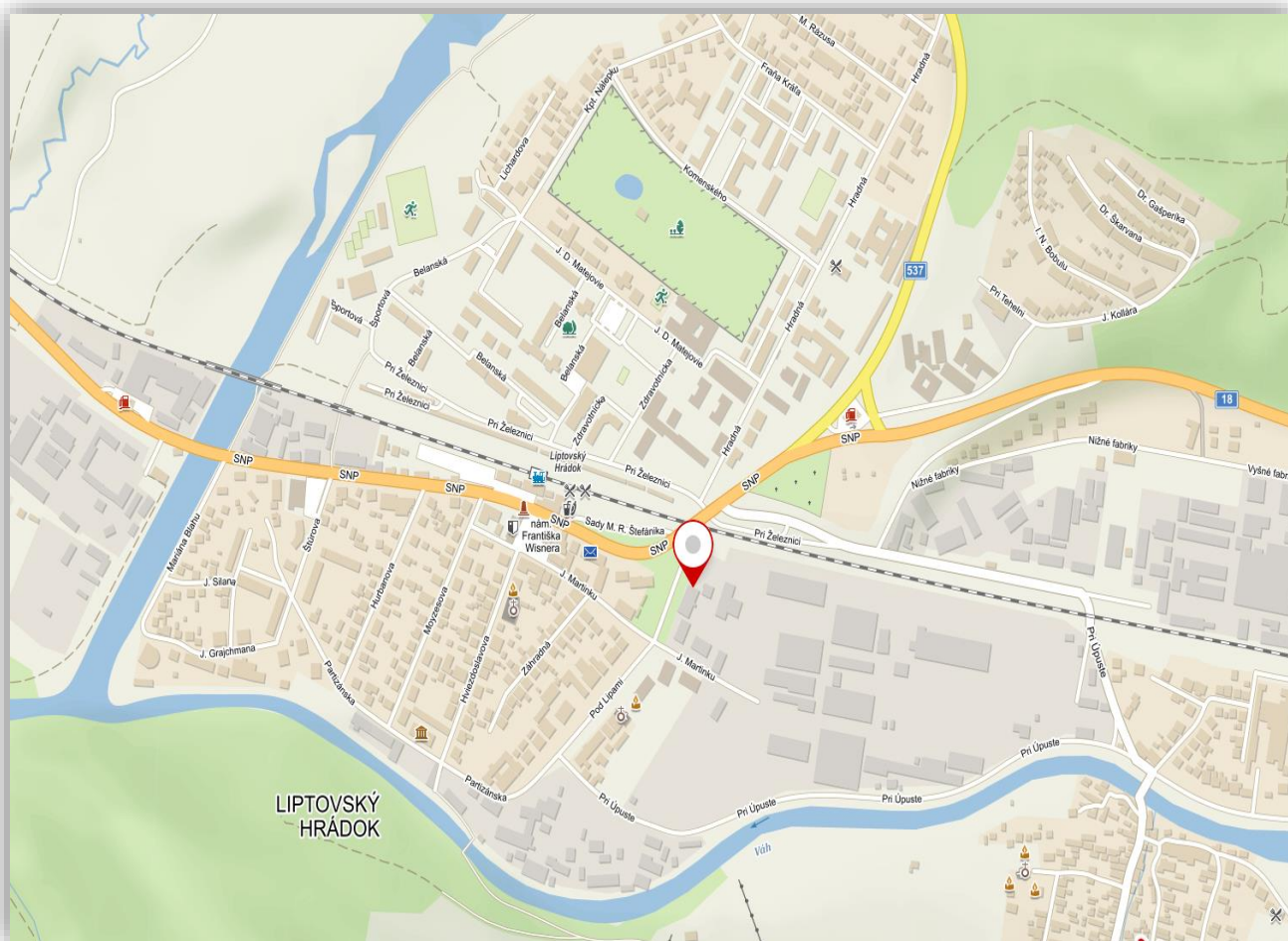
Financovanie sociálnych služieb v roku 2021 bude realizované z rozpočtu prideleného ŽSK, čo predstavuje mesačne príspevok vo výške 95.613,- Eur a z úhrad za poskytovanie sociálnych služieb od prijímateľov sociálnych služieb.

V priebehu roka sa bude CSS EDEN snažiť finančné zdroje získavať aj z:

- grantov a príspevkov od rôznych nadácií (Nadácia J&T, Nadácia Pontis a iné),
- dotácií z ministerstva práce SR,
- vecných a finančných darov od podnikateľských subjektov,
- sponzorských darov a príspevkov od fyzických osôb,
- prostriedkov Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom projektov poskytovaných z ÚPSVaR Liptovský Mikuláš;

8. Kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

8.1 Mapa lokality zariadenia

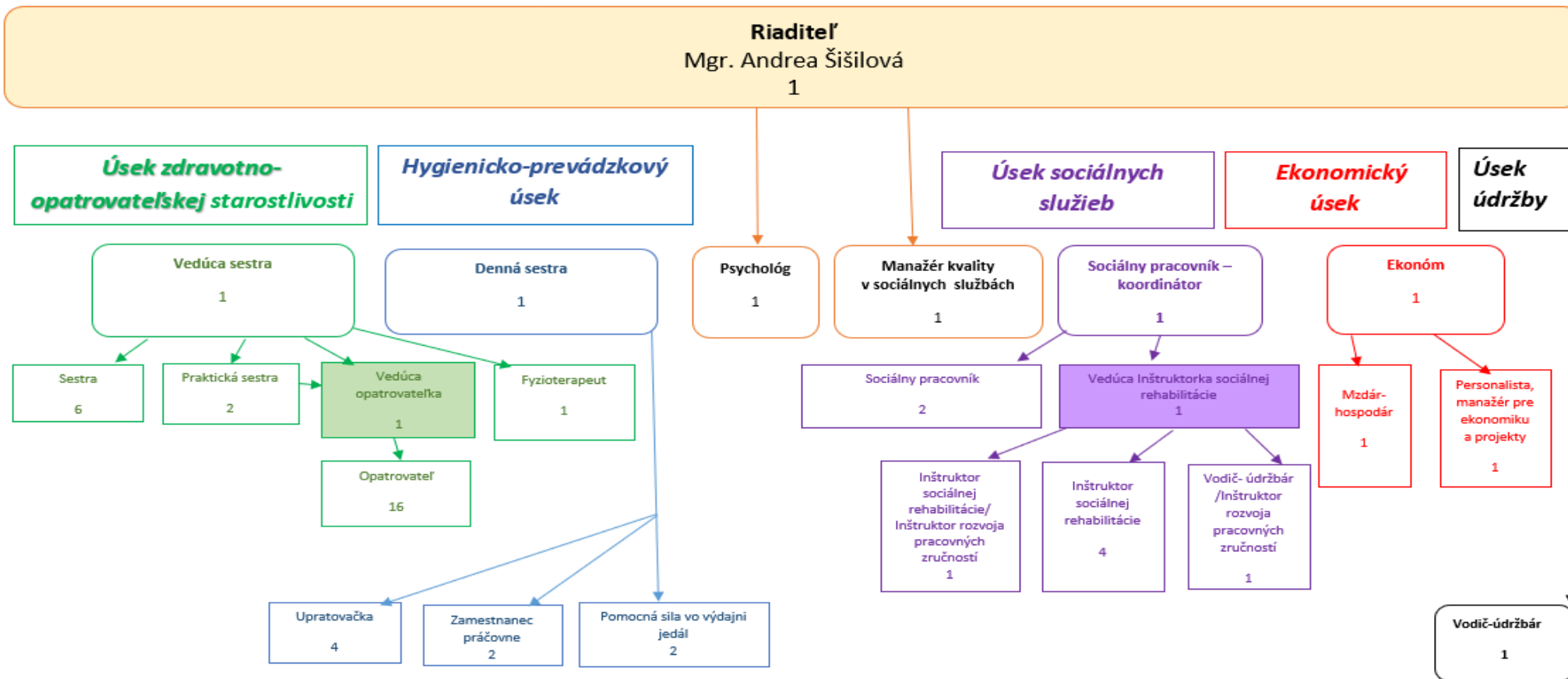

8.2 Telefonické a iné kontakty na poskytovateľa sociálnych služieb

Adresa zariadenia Centrum sociálnych služieb EDEN Sady M. R. Štefánika 66/3 033 01 Liptovský Hrádok	
Telefonický kontakt (ústredňa)	044/563 09 12
E-mail	csseden@vuczilina.sk
IČO	42348901
DIC	2023957375
Riaditeľka zariadenia	Mgr. Andrea Šišilová e-mail: andrea.sisilova@vuczilina.sk
Úsek sociálnych služieb	Mgr. Iveta Beřková – sociálny pracovník – koordinátor (vedúca úseku) e-mail: betkova.iveta@vuczilina.sk
	Bc. Ruřena Rajniaková – vedúca inštruktorka sociálnej rehabilitácie e-mail: rajniakova.ruzena@vuczilina.sk
	Mgr. Tatiana Krajčová – sociálny pracovník pre špecializované zariadenia e-mail: krajcova.tatiana@vuczilina.sk
	Mgr. Anna Fáberová – sociálny pracovník pre Domov sociálnych služieb e-mail: faberova.anna@vuczilina.sk
Sociálne poradenstvo tel. kontakt +421 907 839 338	Mgr. Miroslava Ivanová – manařér kvality v sociálnych sluřbách e-mail: ivanova.miroslava@vuczilina.sk
Úsek zdravotno- opatrovateľskej starostlivosti tel. kontakt: +421 907 732 765	Mgr. Jana Odskočová – vedúca sestra e-mail: odskocova.jana@vuczilina.sk
	Olřa Labošová – vedúca opatrovateľka e-mail: labosova.olga@vuczilina.sk
Hygienicko-prevádzkový úsek	Bc. Mária Kondorová – denná sestra e-mail: kondorova.maria@vuczilina.sk
Ekonomický úsek tel. kontakt: +421 907 732 775	Ing. Katarína Piklová – ekonóm zariadenia (vedúca úseku) piklova.katarina@vuczilina.sk
	Ing. Nad'a Ďuriřová – personalista, manařér pre ekonomiku a projekty e-mail: titkova.nada@vuczilina.sk
	Jela Muráňová – mzdár – hospodár e-mail: muranova.jela@vuczilina.sk

Centrum sociálnych služieb EDEN, Sady M. R. Štefánika 66/3, 033 01 Liptovský Hrádok

Organizačná štruktúra Centra sociálnych služieb EDEN – Liptovský Hrádok

Účinnosť 01.01.2020

*....vlastný zmysel nachádzame
v tom, že pomáhame hľadať zmysel iným....*